درعلیه‌ده غلطه‌ده «آره‌ولك» غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանճօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղրշ.
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆրք.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով։
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի։

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն։

20 ՓԱՐԱ 20

ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Արեւելքի Տպարանը ու Խմբագրատունը փոխադրուած են Ղալաթիա, Քամանճօ փողոց, թիւ 8 շէնքին մէջ, Օսմ. Նամակատան եարին։ Հետեւաբար, թերթին հետ որ եւ է գործ ունեցողներն կը հրաւիրենք այս հասցէին դիմել այսուհետեւ։

ԱՋ ՈՒ ՁԱԽ

ՀԻՆ ԽՈՍՏՈՒՄՆԵՐ

Կիլիկիոյ նորընտիր Կաթողիկոս Ամենապատիւ Խապայեան Սրբազանի ընտրութիւնը Կայս. Կառավարութեան կողմէ հաստատուած ըլլալով, հաւանական է որ Ն. Ամենապատուութիւնը մօտ ատենէն ճամբայ ելլէ դէպի Ատանա՝ ուր պիտի կատարուի հանդիսաւոր օծումը։

Մինչեւ այսօր, Կիլիկիոյ թեմականները կատարեալ չուայլութեամբ շնորհաւորական նամակներ, հեռագիրներ, խնդակցական գիրեր տեղացուցին Երուսաղէմ, իրենց ուրախութիւնը յայտնելով այս բարեդէպ ընտրութեան մասին, ու նոյն ատեն ալ յայտարարելով թէ կը փափաքին օր առաջ իր պաշտօնին գլուխը տեսնել նորընտիր Կաթողիկոսը։

Ասոնք աղէկ, բայց չենք գիտեր թէ ի՛նչ տեսակ պատրաստութիւններ կը տեսնուին այսօր Ատանայի մէջ՝ արժանի ընդունելութիւն մը սարքելու համար ի պատիւ Ն. Ամենապատուութեան։ Մեզի հասած նկարագրական նամակներէ, թղթակցութիւններէ տեղեկացած ենք թէ Ատանայի Մայր Եկեղեցին ու մանաւանդ Կաթողիկոսարանը կը գտնուին չա՛տ խարխուլ, չա՛տ անյարմար վիճակի մը մէջ, եւ թէ անկարելի է պէտք եղածին չափ պատշաճօրէն ընդունիլ նորընտիր Կաթողիկոսը, եւ արժանի հանդիսաւորութիւն մը տալ օծման վեհ արարողութեանց։ Նորընտիր Կաթողիկոսը պերճանքի սիրահար մը չէ, ինչպէս արդէն Կիլիկեցիք կրցան հասկընալ՝ զայն երկար ամիսներ իրենց քով ունենալով. բայց վերջապէս պաշտօնին պահանջները կան որոնք չեն կրնար ոտքի տակ առնուիլ, ինչպէս նաեւ եկեղեցական արարողութեանց, ընդունելութեանց եւ այցելութեանց մասին տարիներու ընթացքին մէջ նուիրագործուած ուրիշ սովորութիւններ՝ զորս արհամարհելը աղուոր արդիւնք մը չպիտի ունենար բնաւ։

Ատանայէն հաղորդուած լուրեր օրը օրին կը տեղեկացնեն մեզ թէ չարթուան ընթացքին մէջ քանի՛ շնորհաւորական հեռագիր կամ նամակ կը ղրկուի նորընտիր Կաթողիկոսին, եւ որո՛նց կողմէ, բայց չեն ըսեր բնաւ թէ Կիլիկիոյ թեմականները ի՛նչ կ'ընեն Կաթողիկոսարանին, Մայր-Եկեղեցիին նորոգութեան համար, թէ ինչպէ՛ս կը մտածեն հայթայթել այն պէտքերը՝ որոնք անհրաժեշտաբար իրենց գոյութիւնը պիտի զգացնեն՝ օծման արարողութեանց նախընթօրին։

* *

Կիլիկեցւոց համար ասոնք մտածելիք կէտեր են, եւ որչա՛փ աւելի կանուխ մտածեն անոնց մասին՝ այնչափ աղուոր բան մը ըրած կ'ըլլան։ Որովհետեւ, ինչպէս ըսի, Կայս. Իրատէն ելած ըլլալով, նորընտիր Կաթողիկոսը վաղը միւս օր կրնայ ճամբայ ելլել, եւ ժամանակ չգտնել իրենց՝ որ պէտք եղածին պէս տեսնեն ամէն կարգադրութիւն։ Եթէ միտք ունին Ն. Ամենապատուութեան մեկնումի օրը միայն գործի սկսիլ, աւելորդ է ըսել թէ բան մը չպիտի կրնան ընել, քանի որ մանաւանդ Երուսաղէմէն մինչեւ Ատանայի միջեւ այնչափ մեծ հեռաւորութիւն մը չկայ։ Եւ արդէն՝ ո՞րը աճապարանքի մէջ տեսնուած գործ մը կրցած է կատարեալ հանգամանք մը ունենալ։

Երէցեան Գէորգ Սրբազանի ընտրութեան միջոցին, Կիլիկեցիք քանիցս տրամադրութիւն յայտնեցին թէ իրենք իրենց կողմէ պատրաստ են ամէն նիւթական ու բարոյական աջակցութիւն նուիրել Ն. Սրբազնութեան, դիւրացնելու համար բարուք կատարումը այն բարձր պաշտօնին որուն կը կոչուէր։ Միեւնոյն տրամադրութիւնները յայտնուեցան նաեւ Ամեն. Տ. Տ. Խապայեան Սրբազանի ընտրութենէն առաջ ու վերջը։ Ատոնք սակայն, օդին մէջ տրուած խոստումներ էին, խոստումներ՝ զորս ընողները, որչափ ալ ծանօթ ու յարգուած անձեր ըլլային, ո՛չ մէկ ապահովութիւն կու տային մեզի թէ օր մը պիտի յարգեն զանոնք։ Պէտք է առիթ մը ներկայանար՝ որպէսզի ամէնքս ալ ապահովուէինք իրենց անկեղծութեան մասին։

Այդ առիթը ահա ներկայացած է այսօր։ Նորընտիր կաթողիկոսին Ատանա ժամանումէն առաջ տեսնուելիք պատրաստութիւններ կան, պատրաստութիւններ՝ որոնց համար բարոյականէն աւելի նիւթական օժանդակութիւններ պէտք են։ Ո՛չ Կաթողիկոսարանը, ո՛չ ալ Մայր եկեղեցին կրնան պատշաճապէս նորոգուիլ առանց դրամի, ոչ ալ բարոյական օժանդակութեամբ ու աջակցութիւններով կարելի է հայթայթել բոլոր այն պէտքերը՝ որոնք պիտի ներկայանան Ամեն. Խապայեանի Ատանա ժամանման առթիւ։ Դրամ պէտք է, եւ ամէնուս յայտնի է թէ Կիլիկիոյ կաթողիկոսարանը առայժմ բացարձակապէս անկարող է այդ դրամը իր սեփականէն հայթայթելու, սա ամենտարական պատճառաւ որ երկար ատենէ ի վեր սընտուկ բուսածը չէ ունեցած բնաւ։ Յայտնի չէ նոյն իսկ թէ ի՛նչ միջոցներով կ'ապրի Կաթողիկոսական Տեղապահ Կիրակոս Սրբազան՝ որ հակառակ չա՛տ արժանաւոր եկեղեցական մը ըլլալուն, որ հակառակ չա՛տ բարձր պաշտօն մը ունենալուն՝ տեսակ մը Աղքատ Ղազարոսի կեանք անցուցած է Կիլիկիոյ Թեմին մէջ՝ ուր ո՛ եւ է չահասէր եկեղեցական պիտի կրնար ահագին հարստութիւն մը դիզել կարճ ժամանակուան մէջ։

* *

Պաշտօնը զոր այնչա՛փ սիրով ընդունեց Ամեն. Խապայեան Սրբազան, ամէնէն փշալիցներէն մէկն է, քանի որ երկար ատենէ ի վեր թափուր մնացած կաթողիկոսական այդ Աթոռը նիւթական ու բարոյական անհամար պահանջներ ունի այսօր, զորս լեցնել ամէն մարդու գործ չէ։ Ժամանակին, նոյն այս սիւնակներուն մէջ ընդարձակօրէն ներկայացուցած եմ այդ պահանջները, ու բնաւ պէտք չեմ տեսներ հոս անգամ մըն ալ կրկնելու այն տեսակ բաներ՝ որոնք ընդհանուրին ծանօթ են արդէն։

Ամեն. Խապայեան Սրբազան իրմէ սպասուածը ըրաւ, առանց առարկութեան տրամադրութիւն յայտնելով դիմագրաւելու այդ դժուարութեանց զորս մօտէն ուսումնասիրելու առիթը ունեցած էր։ Հիմա կարգը եկած է Կիլիկիոյ Թեմականներուն՝ որոնց մէջ նիւթական բարեկեցութեամբ օժտուած ընտանիքները մեծ թիւ մը կը կազմեն բարեբախտաբար։ Հիմա իրենց խոստումը բռնելու առիթը եկած է ահա։ Պէտք է ապացուցանեն թէ իրենք չատ անկեղծ էին իրենց յայտարարութեանց մէջ, թէ միշտ սիրով ու բարեյօժարութեամբ պիտի աջակցին Կաթողիկոսի մը՝ զոր սիրելու առիթներ ունեցած են արդէն ասկէ առաջ, եւ զոր միաձայնութեամբ ընտրեցին առանց վարանելու։

Եւ պէտք կա՞յ ըսելու թէ այդ տեսակ ընթացքի մը մէջ առաջին քայլը պիտի ըլլար նորոգումը կաթողիկոսարանին ու Մայր եկեղեցւոյն, ինչպէս նաեւ հայթայթումը այն պէտքերուն՝ որոնք վաղը միւս օր, օծման հանդիսաւոր արարողութեանց միջոցին անհրաժեշտ պիտի դառնան։

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Սպանիոյ ազատականները ճիշդ նոյն բաղդն ունեցան Սակաստայի մահուամբ, ինչ որ ունեցան Անգլիոյ ազատականները Կլատսթոնի մահով, զի այս վերջիններուն պէս իրենք ալ չկրցան եւ չկրնան միակ ազդեցիկ կուսակցապետ մը ընտրել։ Հետեւապէս՝ երկու երկիրներուն մէջ ալ պահպանողականներն ազատ ասպարէզ ունին իրենց առջեւ իշխանութիւնը վարելու անընդդիմադիր ու անմրցակից։ Բայց ի՞նչ է պատճառը որ պահպանողականները զօր օրինակ Սիլվելաս մը ու Սոլզպըրի մը, իրենց արժանաւոր յաջորդներ կը գտնեն, իսկ Սակաստա ու Կլատսթոն այդ բաղդը չեն ունենար, որով առաջիններուն մահը իրենց պատկանող կուսակցութեան կործանում, կամ որ նոյն բանն է, քայքայումը առաջ չի բերեր, մինչ վերջինները գրեթէ իրենց հետ կը թաղեն իրենց կուսակցութեան միութիւնը ու զօրութիւնը։ Ասոր պատճառներն այնչափ բազմազան են, որ անոնց վերլուծումը ու պարզումը սա երկու համառօտ տողերուն վերածելը ամէնէն յսակ կ'ըլլայ կարծեմ. 1. Պահպանողական սկզբունքները արդէն ճշդուած եւ սահմանուած գաղափարներու ու գրութեանց նոյնութեամբ սահմանութիւն եւ շարունակութիւն ըսել է, որով անոնց պաշտպաններուն մէջ կարծիքներու չատ ու անհաշտելի տարբերութիւններ չեն գոյանար. մինչդեռ ազատականութեան սկզբունքն է նոր գաղափարներ, տեսութիւններ, դրութիւններ եւ ծրագիրներ յղանալ եւ ի գործ դնել, բնականաբար դիւրին չէ որ ամէն ազատական միեւնոյն կարծիքն ունենայ եւ երկպառակութիւն չծագի մէջերնին։ Ջի ամէնէն աւելի հաստատուած կարգ ու սարքի փոփոխութեան հետամուտ եղողներուն մէջ է որ շուտ ծնունդ կ'առնէ կարծեաց անհամաձայնութիւնը։ 2. Խորհրդարանի մը մէջ պահպանողական կուսակցութիւն մը առաջ տանելու համար չատ մեծ տաղանդի ու հանճարի պէտք չկայ, իսկ ազատական կուսակցութիւն մը առաջնորդելու համար բացառապէս մեծ հանճար եւ գերազանցիկ ձիրքեր հարկաւոր են։

Արդ, տարակոյս չկայ թէ Սակաստա չատ աւելի մեծ հանճար մըն էր քան Սիլվելաս, զի միայն մէկ օրինակ տուած ըլլալու համար, յիշենք թէ Սպանիոյ պահպանողականներու Նախորդ պետը (Կանովաս) Կուպայի խնդրին համար այնքան յամառութիւն ցոյց տուաւ, մինչեւ որ իր երկիրը Մ. Նահանգաց անհաղթ Հանրապետութեան հետ պատերազմի բռնուելու վտանգին ենթարկեց, մինչ Սակաստա երբ անոր յաջորդեց, շուտով կրցաւ ըմբռնել կացութեան ծանրութիւնը եւ վտանգին մեծութիւնը, ուստի քաջաբար զիջմարեց սպանիական խոլ ու տոնքիշոտական ընդդիմութեան, հաշտութիւն կնքելու խոհեմութիւնն ու արիութիւնը ունեցաւ, որով իր երկիրն ազատեց աւելի մեծ վնասներէ ու անդարմանելի հարուածներէ։ Տարակոյս չկայ որ եթէ Կանովաս ունենար Սակաստայի հանճարը, այսօր վերջապէս չէին կորած ոչ Կուպա, ոչ Փորթօ-Ռիքօ, այլ սպանիական վերին գերիշխանութեան ներքեւ ինքնօրէն գաղութներ էին։ Իսկ Փիլիպպեանները հաւանօրէն բոլորովին կապուած կը մնային Փիլիպ Բ.ի (*) թագին։ Եւ չմոռնանք որ զօրաւոր Վէյլէր պահպանողական մըն է, իսկ Մարթինէզ Քամփոս մարէչալը՝ ազատական։ Արդ, առաջինը կը յայտարարէր թէ 50 հազար զօրքով պիտի կրնար նուաճել կամ գէթ աւերակ դարձնել Մ. Նահանգները (.)։ Իսկ երկրորդը տեսնելով թէ Կուպա նուաճել ուրիշ բան ըսել չէր, բայց եթէ Անթիլեանց գոհարը բնաջնջել, կամաւ հրաժարական կու տար, այլ Կանովաս չհամոզուելով անոր գաղափարներուն, Վէյլէրը յաջորդ կը կարգէր անոր։ Հետեւանքը գիտենք արդէն։

Բայց ահա Կանովաս իրեն յաջորդները կ'ունենայ, իսկ Սակաստա ոչ։ Զարմանալու տեղի չկայ բնաւ։ Պիքընսֆիլտն ալ իր յաջորդն ունեցաւ, ինչպէս նաեւ Սոլզպըրի, իսկ Կլատսթոն ոչ։ Այլ եթէ այս վերջինը ողջ ըլլար կամ իրեն հաւասարող յաջորդ մը թողած ըլլար, Հարաւ Ափրիկեան պատերազմը տեղի չէր ունենար, երկու հանրապետութիւններն աղէտաւոր չարքէն ջնջուած չէին ըլլար եւ Անգլիոյ գանձը 200 միլիոն ոսկիէ աւելի կորուստ չէր ունենար, ոչ ալ երկուստեք հարիւր հազարէ աւելի մարդկային ուղղակի զոհեր տեղի կ'ունենային, թող անուղղակի այնքան մահեր, վնասներ, աւերներ, թշուառութիւններ, ցաւեր եւ տառապանքներ եւ այլն։

* * Գերմանիոյ գահաժառանգին Պետերպուրկ տուած այցելութիւնը քաղաքական կարեւոր դէպք մըն է այս միջոցին, զի անով կը հաստատուի թէ Վիլհէլմ Բ. միշտ արթուն է իր քաղաքականութիւնը առաջ տանելու համար ու մէկ առիթ չփախցնելու կամ առիթներ ստեղծելու մասին անփոյթ չգտնուելու։ Քանի որ հետզհետէ կը մօտենայ Ցարին Հռոմ ընելիք փոխադարձ այցելութեան ժամանակը, պէտք էր որ Գերմանիա նորանոր արտայայտութիւններ ընէր Ռուսիոյ հանդէպ տածած բարեկամութեանը, որուն համար գահաժառանգէն աւելի յարմար միջնորդ չէր կրնար ըլլալ։ Ամենայն հաւանականութեամբ՝ Ցարեւիչն ալ փոխադարձ այցելութեան պիտի երթայ Պերլին, որով գերման եւ ռուս բարեկամութեան արտայայտութիւններ նոր կրկնութիւններ ալ պիտի ունենան։ Եւ այս ամէնը անշուշտ անոր համար՝ որ Ֆրանսացիք չկարծեն եւ զուր տեղ չհաւատան թէ իրենց դաշնակից Նիկողա Բ. կայսրը Իտալիա այցելելով պիտի աշխատի կամ յաջողի Երրեակ Ջինակցութեան կրտսեր անդամը որսալ։

Իսկ այն այն լուրը՝ որ նորէն հրապարակ ելած է թէ Պ. Լուպէ այցելութեան պիտի երթայ Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորին, նոյն իսկ Հռոմի մէջ, լուր մը՝ որ հիմակուց յուզման մատնած է որպէս թէ Վատիկանը, դեռ չատ ջուր կը վերցնէ. զի, առաջին, բնաւ հաւանական չէ որ Ֆրանսայի Նախագահը կանխէ այցելութեան ելլելու քան Իտալիոյ թագաւորը։ Երկրորդ, Հռոմէական եկեղեցիի անդրանիկ դստեր, (ինչպէս կը կոչուի Ֆրանսա ի Վատիկանեան շրջանակներուն մէջ) պաշտօնական ներկայացուցիչը Աւստրիոյ կայսրէն նուազ խղճահար եւ նուազ զգուշաւոր չկրնար ըլլալ, որ բոլորովին ոտնակոխ ընելով պապական դիւրազգածութիւններ՝ յանձն առնէ Վիքթոր Էմմանուէլ Բ.ի թոռանը այցելել, նոյն իսկ Հռոմի մէջ, զոր ինչպէս Պիոս Թ., նոյնպէս Լէոն ԺԳ. չդադրիր իր մայրաքաղաք համարելէ, եւ անոր տէր ըլլալու համար կը սպասէ լաւագոյն ժամանակներու. իսկ թէ այդ բաղձացեալ ժամանակները գալիք չունին, այդ ուրիշ խնդիր։

Ամէն պարագայի մէջ սակայն, դեռ կանխահաս է հաւատալ թէ՝ Ֆրանսայի Նախագահը Հռոմ պիտի երթայ Իտալիոյ թագաւորին այցելութեան։ Աւելի չատ հաւատալու է այն ատեն՝ երբ Հռոմէն տարբեր տեղ մը ծանուցուի իբր ընտրուած ժամադրավայր նախագահական այցելութեանը։

Մ. ՆԱԹԱՆԵԱՆ

(*) Փիլիպ Բ. (1556-1598) հռչակաւոր Շարլ Քէնի (Կարոլոս Ե. կայսեր) որդի ու յաջորդ մեծանուն թագաւորն է, որուն անունով Փիլիպեան կոչուեցան համանուն կղզիները, զի անոր ատեն Սպանիոյ ձեռքն անցան։

ՍԻՐՈՅ ՎԵՐԱԾՆՈՒԹԻՒՆԸ

(ՆՈՐԱՎԷՊ)

—Ջարհուրելի բան, դաշտանկարն ինծի կը թուի աւելի վատ ու աւելի աղօտ՝ քան քսանհինգ տարի առաջ. բլուրներն աւելի ցած են, ծառերն աւելի ցանցառ, հովիտը նուազ գալարագեղ։

Ժաք Ֆօվէլ կառքին նստարանին վրայ թառած՝ իւրաքանչիւր քիլոմէթրի սահմանին վրայ այս խօսքերը կը կրկնէր իւրովի, մինչդեռ հանրակառքը Մէզօն-Պըլանշէն կ'երթար դէպ ի Սէն-Բլէմանթէն։

Ժաք Ֆօվէլ քառասունըութ տարեկան ամուրի մըն էր, իր տարիքին համեմատ ինքզինքը լաւ պահպանած էր, բարձրահասակ ու մնդակազմ, մօրուքը՝ ալեծաղիկ, մազերը խարտեաշ մնացած, երեսին գոյնը պայծառ, կապոյտ աչքերը անբիծ։ Ատենով իր երիտասարդութեան ամենագեղեցիկ եղանակներէն մէկն անցուցած էր Սէն-Բլէմանթէնի մէջ, մէկն այն եղանակներէն՝ որոնք արչալոյսի թարմ գոյնով մը գեղեցկացած կը մնան յիշողութեան մէջ եւ որոնք մասնաւոր փայլով մը կը չողան յանկարծահաս տարիներու նման միօրինակութեանը մէջ։ Կեանքի հոսանքն այնուհետեւ հեռու քշած տարած էր զինքը։ Ստիպուած ըլլալով չահիլ իր ամենօրեայ հացը ու չահիլ իր ճակտի քրտինքովը, կեանքի պայքարն այն աստիճան մաշած ըրած էր զինքը՝ որ պարապ ժամանակ չմնաց անմռունչութեան վրայ մտածելու։ Ճակատամարտին ամէնէն սաստիկ միջոցին, իր միակ միխթարութիւնն էր մտածել թէ Սէն-Բլէմանթէնի մէջ անցուցած բարի ժամանակին վրայ։ Վերստին կը տեսնէր գալարաւէտ փողոցներ ունեցող փոքր քաղաքը, յասմիկներով ու մակնոլիաններով ծաղկաւէտ բուրաստանները, հովանոցաւոր այգիները, չղանակնենի պարտէզները, հարսնաղիկներու տակ ներհած գետակը ու կ'ըսէր իւրովի. «Պէտք է որ երթամ այցելեմ բոլոր այս տեղերը, երբ ապրելու չափ դրամ չահիմ։»

Հանգստի ժամը վերջապէս հնչած էր. Ժաք Ֆօվէլ փաչուած էր գործէ, պէտք եղածին պէս հարստութիւն դիզելէ յետոյ, ինչպէս կ'ըսուի վաճառականութեան մէջ։ Իր առաջին մտածումն առարկայ եղաւ Բուաթիէ փոքրիկ քաղաքը, զոր երազած էր յաճախ եւ որոշեց իր առաջին ազատ օրերը նուիրել դէպ ի Բուաթիէ ճամբորդութիւն մը ընելու։ Ահա այս պատճառաւ յուլիսի տօթակէզ կէսօրէ մը յետոյ, իր կառքը կը թաւալէր Սէն-Բլէմանթէնի ճամբուն վրայ, եւ Ժաք թառած էր հանրակառքին նստարանին վրայ, որպէս զի ոչ մէկ դաշտի տեսարան աչքէն վրիպի։ Եւ յանկարծ թեւնդ եղելով ծանրաշարժ կառքի օրօրումէն, կը վերյիշէր անցած ժամանակի քաղցր բաները, Կանաչ Կաղնիի համեստ պանդոկը, ուր կը բնակէր ու կը ճաշէր եւ ուր կարելի էր մտնել երկփեղկ դռնէ մը ծագարաձեւ ու տանիքով փոքր աշտարակի մը մէջ բացուած։

Գետնայարկին պատուհանը զարդարուած էր յասմիկի եւ կոնկեւնի ծաղկաթաղերով, որոնց ետեւը կ'աշխատէր Մառսըլին՝ պանդոկապետուհիին աղջիկը։ Շատ սիրուն էր այս Մառսըլինը, այն ատեն հազիւ տասնըութ տարեկան։ Երբ Ժաք կերակուրներու ժամուն կ'անցնէր ցած պատուհանին առջեւէն, կարմրածաղիկ կանկիններուն մէջտեղէն կը նշմարէր փայլուն աչքերով թխադէմ գեղատի աղջիկը եւ սիրտը կը տրոփէր, որովհետեւ սիրահարուած էր Մառսըլինին, Մառսըլինին հմայիչ գեղեցկութեան եւ անոր վրայ կը մտածէր գիշեր ու ցերեկ։ Երբեմն ճաշէն ելլելու ատեն անոր հետ խօսակցելու համար կը կենար նրբանցքին մէջ։

Խօսակցութիւնը մանկական էր եւ կը դառնար աննշան նիւթի մը չուրջը։ Եւ սակայն ամէնէն գռեհիկ խօսքերն իսկ երիտասարդին չուրթերէն ելած ատեն կը ստանային սիրադողով արտայայտութիւն մը, որմէ դժուարին էր խաբուիլ։ Ժաք կը վախնար ծայրայեղութենէ. իսկ Մառսըլին կորովամիտ էր. թերեւս Մառսըլին լաւ կը գուշակէր զայն, ինչ որ Ժաք չէր համարձակէր ըսել։ Ժպիտի եւ ակնարկի խառնիչ ձեւ մը ունէր, երբ վարձանակ երիտասարդը հարցումներ կ'ուղղէր անոր...։ Հակառակ այս համր քաջալերանքին, Ժաք չէր կրցած համարձակութիւն առնել իր սէրը յայտնելու։ Իր ամէնէն մեծ յանդգնութիւնները կը բաղկանային Մառսըլինին ձօնելէ վայրի ծաղիկներով խուշոր փունջեր, զորս իր շրջագայութիւններու միջոցին կը հաւաքէր դաշտերէն եւ զորս մանկամարդ աղջիկը կը գնահատէր ծաղկանօթի մէջ՝ իր ձեռագործի սեղանին մօտ։ Այս բանը տեւած էր ամբողջ գարուն մը եւ ամբողջ ամառ մը. յետոյ ձմեռ վրայ հասնելով Ժաք մեկնած էր դէպ ի Բարիզ. դրամ կոտ ու տաղնապալի կեանքին փոթորիկը չ'շուցած էր իր վաղանցիկ տարփանքը եւ երբեք լուր առած չէր Մառսըլինին նկատմամբ։

Ի՞նչ եղած էր...։ Վերստին պիտի կարենա՞ր գտնել զայն եւ ի՞նչ կացութեան մէջ։ Անտարակոյս ամուսնացած եւ ընտանիքի մայր եղած, ըղձացած իր առտնին գործերով եւ զաւակներով։ Մինչ Ժաք այս հարցումները կ'ընէր իւրովի, հանրակառքը կ'իջնէր զառիվայր մը, որ յանկարծ կը դառնար մեծ փողոցին անկիւնը։ Սէն-Բլէմանթէնի արտաքին տեսարանը բնաւ փոխուած չէր, տուներուն ճակատները միշտ գորշ էին, փողոցներուն քարայատակները պահած էին խոտի թաւուտները։ Սպասուհիները միշտ իլ կը մանէին դռներու սեմերուն վրայ եւ սակայն Ժաք Ֆօվէլի այնպէս կը թուէր թէ փոքր քաղաքը տարօրինակ կերպով անճաշակ ձեւ մը ստացած էր եւ անոզորք ու բոցակէզ արեւուն տակ մարած։ Բայց ինքն էր փոխուած։

Բարիզի փողոցներուն ժխորին վարժուած՝ գոց փեղկերով այս տուներու լռութիւնն անմարդաբնակ քաղաքի մը տպաւորութիւնը կ'ընէր անոր վրայ։ Թմրած թաղերուն ամբոխութիւնը ծանրապէս կը ճնշէր անոր սիրտը։

Կառքը կեցաւ Կանանչ Կաղնիի պանդոկին առջեւ, որուն երկփեղկ դրան վերեւ կը տատանէր որթատունկով զարդանդուած նշանատախտակը։

Կառավարին մտրակին չառաչիւնները լսելով՝ դուրս վազեց սպասուհի մը, որ իր գլուխը դրած էր Բուաթիէի յատուկ բարձր գլխարկ մը։

Ժաք էր պանդոկ բերուած միակ ճամբորդը։ Մինչ պայուսակը կ'իջեցնէին, Ժաք կը հարցափորձէր սպասուհին։

—Ինչպէ՞ս է տիկին Կազունեօլ։

—Օ՜հ, պարոն, դժբախտաբար մեռած է տասը տարիէ ի վեր։

—Հապա պարոն Կազունե՞օլ։

—Անդամալոյծ է, պարոն, եւ ալ չի կրնար աթոռին վրայ չարժիլ...։ Հիմա իր աղջիկը կը բանեցնէ պանդոկը։

Օ՜հ, Ժաք չհամարձակեցաւ հարցնել թէ այս աղջիկն ամուսնացա՞ծ էր։ Վար-

---

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (5)

ԱՆԱԹՈԼ ՖՐԱՆՍ

ԿԱՐՄԻՐ ՇՈՒՇԱՆԸ

Ա.

Տիկին Մարթէն հարցուց թէ ի՛նչ էր ձայնաթեքում մը.

—Օ՜հ, տիկին, եթէ բացատրութիւններ տամ ձեզի, ամէն ինչ պիտի խառնակենք։ Սա չափը կը բաւէ գիտնալ թէ այդ յիշատակագրին մէջ խեղճ Մարժէ առաջ կը բերէր լատինական բնագրերը, բոլորովին թիւր կերպով։ Արդ, Շմոլ լատինագէտ մըն է, եւ Մոմսընէ յետոյ, արձանագրութիւններ կարդալու մասին առաջինն է աշխարհի մէջ։

«Իր երիտասարդ պաշտօնակիցը կը յանդիմանէր (Մարժէ յիսուն տարեկան չկար) նորութեան լեզուն չատ լաւ կարդալուն եւ լատիներէնը լաւ չկարդալուն համար։ Այնուհետեւ Մարժէ հանգիստ չունեցաւ բնաւ։ Ամէն նիստի մէջ, այնպիսի զուարթ վայրագութեամբ մը կը հեգնէին ու կը ծաղրէին զայն որ հակառակ իր քաղցրութեան, բարկացաւ։ Շմոլ վրիժառութիւն չունի։ Ատիկա իր ցեղին մէկ առաքինութիւնն է։ Իր հալածած մարդոց միասել չուզեր։ Օր մը, երբ Կաճառին սանդուխներէն վեր կ'ելլէր, Օրոնարի եւ Օբէրի ընկերակցութեամբ, Մարժէի հանդիպեցաւ եւ անոր երկարեց ձեռքը։ Մարժէ մերժեց ձեռքը տալ եւ ըսաւ. «Ձեզ չեմ ճանչնար։.— Լատինական արձանագրութեան մը տեղ կը դնէ՞ք զիս» պատասխանեց Շմոլ։ Քիչ մը այս խօսքին համար է որ խեղճ Մարժէ մեռաւ եւ թաղուեցաւ։ Հիմա կը հասկնաք թէ իր այրին, որ երկիւղածութեամբ կը պահէ իր ամուսնին յիշատակը, արհամարհանք աչքով կը նայի իր հակառակորդներին։

—Եւ ես իրարու քով դրի զանոնք սեղանին վրայ։

—Անքաղաքական բան մը չէր ատիկա, այլ անգութ։

—Սիրելի պարոն, թերեւս ձեզ դայթակղեցնեմ, բայց եթէ հարկ ըլլար ընտրութիւն մը ընել, պիտի ընտրէի անքաղաքականն քան թէ անգութ բան մը ընել։

Բարձրահասակ, նիհար, թխադէմ, երկայն պեխերով երիտասարդ մը ներս մտաւ եւ յախուռն դիւրաթեքութեամբ մը բարեւեց ներկաները։

—Պարոն Վէնս, կարծեմ կը ճանչնա՞ք Պ. Լը Մէնիլը։

Արդարեւ անոնք իրարու հանդիպած էին Տիկին Մարթէնի տունը եւ երբեմն իրար կը տեսնէին զինավարժութեան սրահին մէջ, ուր Լը Մէնիլ կը յաճախէր յարատեւօրէն։ Դեռ առջի օրն իսկ, Տիկին Մէյլանի տան մէջ իրարու հանդիպած էին։

—Ահա՛ տուն մը, Տիկին Մէյլանի տունը, ուր ձանձրոյթ կը զգայ մարդ, ըսաւ Բոլ Վէնս։

—Սակայն ակադեմականներ կ'ընդունուին հոն, ըսաւ Պ. Լը Մէնիլ։ Ձեզ չափազանցեցեր անոնց արժէքը, բայց ընտրեալ խումբ մը կը կազմեն։

Տիկին Մարթէն ժպտեցաւ։

—Պարոն Լը Մէնիլ, գիտենք թէ Տիկին Մէյլանի տան մէջ աւելի կիներով զբաղեր էք քան թէ ակադեմականներով։ Հոն Սէնիւվիլին դքսուհին չքնաղ առաջնորդեր էք, եւ գայլերու վրայ խօսեր էք անոր հետ։

—Ի՞նչպէս, գայլերո՞ւ վրայ մի։

—Գայլերու, մասնաւոր գայլերու եւ գայլակորիւններու եւ ձմրան մէջ սուզած անտառներու վրայ։ Մենք այնպէս գտանք թէ այդքան գեղեցիկ կնոջ մը հետ ձեր ունեցած խօսակցութիւնը քիչ մը վայրագ էր։

Բոլ Վէնս ոտքի ելաւ։

—Տիկին, եթէ կը թոյլատրէք, հոս պիտի թողեմ իմ Տէչարթր բարեկամս։ Մեծ փափաք ունի ձեզ ճանչնալու եւ կը յուսամ թէ անհաճոյ չպիտի թուի ձեզի։ Շարժում եւ կեանք կայ իր մտքին մէջ։ Գաղափարներով առլցուն է Տէչարթր։

Տիկին Մարթէն կասեցուց զայն։

—Օ՜հ, ասկէ աւելին չեմ խնդրեր։ Այն անձերը որոնք բնական պարզութիւն մը ունին եւ ինքզինքնին կը ցուցնեն այնպէս ինչպէս որ են, հազուադէպ կերպով կը տաղտկացնեն զիս եւ երբեմն կը զուարճացնեն իսկ։

Երբ Բոլ Վէնս դուրս ելաւ, Լը Մէնիլ մտիկ ըրաւ անոր քայլերու աղմուկին նուաղումը նախասենեակին մէջ եւ դռներուն գոցուիլը. յետոյ Տիկին Մարթէնի մօտենալով ըսաւ.

—Ըսել է դեռ կը սիրէ՞ք զիս։

Բոլ Վէնս թախանձեց տիկին Մարթէնի, որպէս զի պատասխանէ իր առաջարկին, մինչ առանձին կը գտնուէին. տիկին Մարթէն քիչ մը սրտնեղած՝ պատասխանեց թէ տունը ուշ էր եւ այցելութեանց չէր սպասեր ալ եւս, եւ թէ իր ամուսինը միայն կրնար գալ։

Բոլ Վէնս նորէն թախանձեց մանկամարդ կնոջ։ Այն ատեն, առանց երկարելու իրեն եղած աղերսանքները, Տիկին Մարթէն ըսաւ.

—Այդպէս կը փափաքի՞ք, չա՛տ լաւ, մտիկ ըրէ՛, վաղը ազատ պիտի ըլլամ ամբողջ օրը։ Սպոնթինի փողոցը ինծի սպասէ ժամը երեքին։ Յետոյ պատմէ կ'ըլլընք։

Երիտասարդը շնորհակալ եղաւ նայուածքով մը։ Յետոյ իր տեղը նստելով մանկամարդ կնոջ առջեւ, վառարանին քով, անոր հարցուց թէ ո՛վ էր այդ Տէչարթրը զոր կ'ուզէր ներկայացնել ինքզինքին։

—Ինքզինքս չեմ ներկայացներ, այլ ինծի կը ներկայացնեն զայն։ Քանդակագործ մըն է։

Բոլ Վէնս գանգատեցաւ նոր դէմքեր տեսնելու մասին մանկամարդ կնոջ ունեցած պէտքին վրայ։

—Քանդակագո՞րծ մի։ Ընդհանրապէս քիչ մը բիրտ կ'ըլլան քանդակագործները։

—Օ՜հ, անիկա այնքան քիչ քանդակագործութիւն կ'ընէ. բայց եթէ կը դժկամակիք զայն ընդունելու համար, չեմ ընդունիր։

—Ես պիտի դժկամակիմ, եթէ ընկերութիւնը ձեզ յափշտակէ այն ժամանակը զոր կը նուիրէք ինծի։

—Բարեկամս, գանգատելու պատճառ մը չունիք չափազանց աշխարհիկ կին մը ըլլալուս համար։ Նոյն իսկ երէկ տիկին Մէյլանի բնակարանը չգացի։

—Իրաւունք ունիք կարելի եղածին չափ քիչ երեւալու հոն. ձեզի յարմար տուն մը չէ ան։

(Շարունակելի)

կեան մը լալու միայն եւ խնդրեց սպասուհիէն, որ իրեն սենեակ մը տայ:

—Իսկոյն անձամբ ձեզ պիտի ցուցնեմ սենեակները, յարեց այս վերջինը, վասն զի կը տեսնէք որ այս վարկեանիս մեր տիրուհին հօրը քով զբաղած է:

Ժաք անոր ետեւէն վեր ելաւ քարաշէն խղճաձեւ սանդուղին աստիճաններէն եւ հաստատուեցաւ կիրով ծեփուած սենեակի մը մէջ, զոր տարօրինակ կերպով հանգստաւէտ չգտաւ. իր երեսը լուալէ յետոյ վար իջաւ քաղաքն ու շրջակայքերը նորէն այցելելու համար:

Ժաք նորէն տեսաւ հրապարակը՝ իր սինեալարդ վաճառանոցովը եւ թխաթոյր կղմինտրէ ծածքովը: Վաճառանոցը քայքայուն երեւցաւ անոր, ինչպէս նաեւ տուները եւ խեղճուկ խանութները, որոնց դռները կը բացուէին գետնայարկին վրայ, ռոմանական եկեղեցին, որ երբեմն անոր վրայ. գործած էր հոյակապ յիշատակերտի մը տպաւորութիւնը, այժմ ճղճիմ ու կիսաւեր կ'երեւէր անոր: Բոլոր այս ձախողութիւններէն առթած մելամաղձոտ ազդեցութիւնը թօթափելու համար գնաց դաշտավայրը եւ Շարանթի հոսանքին երկայնութեամբ սկսաւ քալել. գետակին վրայ իշու կռնակի ձեւով շինուած կամուրջը՝ առաջուան պէս կը միացնէր մեծ փողոցի ծայրը քօն տը Թրէյի արուարձանին հետ: Դարափը եզերող սակաւաթիւ ընկուզենիներ իրենց հովանին կը տարածէին յամրասահ ու սեւաթոյր ջրերուն վրայ, յետոյ ճամբան կը նեղնար բարձր մացառներու մէջէն, որոնք զայն կ'անջատէին մարգագետինէն եւ ուր կը գալարուէին վայրի պատատուկներ: Ժաք ուզեց նորէն տեսնել ամէն բան, թզենիներու եւ հաւամրգենիներու ներքեւ կիսավին ծածկուած փոքրիկ ածուներն ու ցիր ու ցան չագանակակենիներ պարունակող անմշակ հողերը, ջրաղացը՝ շինուած կղզեակի մը մէջտեղ, ուր տնկուած էին խոշոր ծառեր, եւ ուր անցուցած էր հաճելի ժամեր, ճչելով անանուխներու եւ մեղուածաղիկներու հոտը, մինչդեռ աղօրիքին զուարթ ու կանոնաւոր թիքթաքը կը լսուէր: Բայց հոն ալ զգայախաբութիւն մը կրեց. գետակը կրծած ու նեղցուցած էր մարգագետինը եւ դալարագարդ հովանոցները կքած էին, հաւամրգենիներու համակ կարմիր վայրը մշակուած էր եւ կղզեակին ծառերը կտրուած ըլլալով միայն ջրաղացքը արեւդակին մէջ կը ցուցնէր իր անշարժ անիւն ու կիսափուլ տանիքը:

Ուշ վերադարձաւ դէպի Սէն-Բլէմանթէն, ուղեղը տխրութենէն բոլորովին մգամած, սիրտը ճմլուած, եւ ոտքերը յոգնած: Կերակուրի նստաւ պանդոկի ճաշասրահին մէջ, ուր ճանճեր կը բզզային ապակիներուն դէմ ու մելամաղձօրէն սպասեց որ իր ճաշը բերեն: Վերջապէս դուռը բացուեցաւ եւ իբր քառասուն տարեկան կին մը ներս մտաւ՝ բերելով ապուրը: Ժաք որ օրաթերթ մը կը կարդար, մտադրաղօրէն դիտեց զայն: Միջահասակ ու նրբաւարտ կին մըն էր, թէեւ կը սկսէր գիրնալ տակաւ եւ ունէր թխափոյր մազեր,—որչափ որ տարաժամող օրը թոյլ կու տար քննել արդէն մութ եղող այդ սրահին մէջ— եւ ըստ բաւականին գեղեցիկ դիմագծեր՝ քիչ մը թանձրացած: Ժաք խորհեցաւ թէ նորեկ կինը ազգականուհի մըն էր՝ պանդոկապետուհիին փոխանորդելու կանչուած, եւ անձեռոցը պարզելով հանդերձ հարցուց.

—Ինչպէս է Պ. Կադունէօլ:

—Ո՛չ լաւ է, ո՛չ ալ գէշ, պարոն, միշտ տկար է:

—Իր աղջիկը ո՞ւր է:

—Ներում կը խնդրեմ, պարոն, անոր աղջիկը ես եմ:

Ժաք ընդոստ շարժում մը ըրաւ եւ քիչ մնաց որ ապուրին մէջ պիտի ձգէր դգալը:

—Ինչպէս ըսիք, դո՞ւք էք Մառըլինը, բացագանչեց:

Զարմացած մնացած էր: Ի՞նչ: Թեթեւօրէն թանձրացած դիմագծերով եւ տակաւ հասունցող հրապոյրներով օժտուած գիրուկ այս կինը երբեմնի այն գեղանի ու հրապուրիչ Մառըլի՞նն էր… Պիտի աւելցնէր. «Ես, քիչ մնաց որ պիտի չճանչնայի զքեզ.» բայց ինքզինքը զսպեց քաղաքավարօրէն:

Կարին Թարգ. Գ. ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ

Արտաքին Լուրեր

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Երեսփ. Ժողովին մէջ.— Պրըթօն լեզուին արգելքը.— Պ. Լամիի հարցապնդումը.— Նախարարապետին յայտարարութիւնը:

Բարիզ, 17 յունիս.— Երեսփ. Ժողովին սկզբնաւորութիւնը տխուր դէպքով մը կատարուեցաւ: Պ. տը Պոտրի տ'Ասոն բեմը ելած էր եւ կը կարդար առաջարկութիւն մը՝ երեսփոխանները ժողովատեղիէն առժամաբար վտարելու մասին, երբ յանկարծական տկարութիւն մը զգալով, չկրցաւ շարունակել ու սանդուխներուն վրայ ինկաւ: Քանի մը երեսփոխաններ եւ բարապաններ անմիջապէս ժողովատեղիէն դուրս հանեցին զայն, սակայն Պ. տը Պոտրի տ'Ասոն քիչ վերջը աչքերը բանալով կրցաւ ներկայ գտնուիլ ժողովին: Պ. Լէօն Պուրժուա որ կ'ատենապետէր, խօսք տուաւ պահպանողական երեսփոխան Պ. Լամիի, պարզելու իր հարցապնդումը՝ կրօնագիտութիւնը պրըթօն լեզուով չաւանդելու խնդրոյն համար: Երեսփոխանը ընդարձակ կերպով քննադատեց Նախարարապետ Պ. Քոմպի ձեռք առած միջոցը. վեր առաւ պրըթօն լեզուին հնութիւնը ու գեղեցկութիւնը եւ անոր պէտքը առեւտրական ու հանրային առօրեայ գործերու մէջ: Պ. Լամի ըսաւ թէ պրըթօն լեզուին այդ արգելքը նպատակ ունի կրօնքը վերցնել Պրըթանիի մէջ: Աջակողմեան խօսքերը բուռն ծափահարութիւններով ողջունուեցան Ֆինիսթէրի, Քոթ-տիւ-Նորի, Մորպիհանի եւ Վանտէի պահպանողական երեսփոխաններուն կողմէ: Նախարարապետ Պ. Քոմպ պատասխանեց Պ. Լամիի, բայց յաճախ ընդմիջուեցաւ այն երեսփոխաններուն կողմէ, որոնք ծափահարած էին Պ. Լամիի քննադատութիւնները: Նախարարապետը, որուն ոյժ կու տային ձախակողմեանները, ճշմարիտ ճարտարախօսութեամբ մը պարզեց պրըթօն լեզուին դէմ իր ձեռք առած միջոցները արդարացնող պատճառները: Պ. Քոմպ նախ յիշեց թէ Պ. Ֆալիէր, որ 1890ին կրօնական գործոց նախարար էր, եւ Պ. Վալտէք-Ռուսօ որ 1901ին նոյնպէս կրօնական գործոց նախարար էր, պարտաւորուեցան միջոցներ ձեռք առնել կարգ մը դաւառաքարոզներու դէմ, որոնց գործածութիւնը վտանգաւոր էր Ֆրանսայի միութեան համար: Պ. Քոմպ յարեց.

«Պ. Պ. Ֆալիէրի եւ Վալտէք-Ռուսօյի ինծմէ առաջ ըրածները միայն ըրի: Ամէն կերպով աշխատուեցաւ պրըթօն ժողովուրդը անբարեկարգութեան հրաւիրելու: Ամէնուն պէս ես ալ կ'երեւակայէի թէ Պրըթանիը Ֆրանսայի մէջ է, բայց կ'երեւայ թէ կը խաբուէի. պրըթօն լեզուն պէտք է առաջնութիւն ունենայ Ֆրանսայի բուն իսկ լեզուին վրայ: Եթէ կարգ մը քողքողներու ըսածին նայինք, Պրըթանիը գտնուողները Ֆրանսացի ըլլալէ առաջ Պրըթօն են:»

Այս վերջին պարբերութիւնը մեծ աղմուկ առաջ բերաւ աջակողմի նստարաններուն վրայ. շատերը կը պոռային թէ ատիկա ձրի նախատինք մըն է Պրըթանիի համար: Ձախակողմը կը ծափահարէր Նախարարապետին խօսքերը: Պ. Քոմպ խօսքը շարունակեց եւ ըսաւ թէ պրըթօն կղերը եթէ կը յամառի միմիայն Պրըթօն լեզուն գործածել, պատճառը այն է թէ անոր հետ յարակցութիւն ունին մտաւորական հնաւանդութեան հին աւանդութիւններ: Պ. Քոմպ յարեց.

«Քէմպէրի Քրիստոնէականին մէջ թէ՛ ֆրանսերէն կայ եւ թէ պրըթօն լեզուով: Առաջինը կատարելապէս նման է Ֆրանսայի բոլոր Քրիստոնէականներուն. իսկ երկրորդը յաւելումներ ունի սովորական պարտականութեանց վրայ: Տղայոց պարտականութիւններուն մէջ, իրենց ծնողքներուն հանդէպ, կան կարգ մը յաւելումներ ընտրութեանց մասին. ատոնք կը պատուիրեն հաւատացեալներուն որ քուէ տալէ առաջ քահանային կարծիքը ստանան: Պրըթօն Քրիստոնէականը ընտրութեանց ատեն ընտանիքի հայրէն նախամեծար կը համարի քահանան: Ասկէ կը հետեւի թէ պրըթօն Քրիստոնէականը նախապէս պատրաստուած նիւթ մը կը մատակարարէ ընտրութիւնները վարողներուն: Կ'ըսուի թէ ըրածս ապօրէն է, ատիկա շատ ծիծաղաշարժ խօսք մըն է զոր բաւական ատենէ ի վեր վարժուած ենք լսել պապական կոնդակները իբրեւ պատգամ ընդունող՝ անձերէն: (Բուռն ծափահարութիւններ):

Նախարարապետը յայտարարեց թէ պիտի դադրեցնէ թոշակները այն ամէն քահանաներուն որ չհնազանդին իր հրամաններուն, եւ թէ խաղաղութիւնը այն ատեն միայն պիտի տիրէ երբ կղերը բացարձակապէս հպատակի Նախարարական շրջաբերականին: Պ. Քոմպ երբ բեմէն վար կ'իջնէր, բազմաթիւ երեսփոխաններ զայն շնորհաւորեցին: Երեսփոխան Պ. Հէժման, որ քանի մը անգամ ընդմիջած էր նախարարապետին խօսքերը, քննադատեց պրըթօն լեզուին նկատմամբ ձեռք առնուած միջոցը: Ուրիշ երեսփոխաններ ալ խօսեցան նոյն միտքով: Վերջապէս 185ի դէմ 339 ձայնով ընդունուեցաւ Նախարարութեան վստահութիւն յայտնող բանաձեւ մը:

ԻՄՊԵՐՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾԸ

Թերեզ Իմպերի հարցաքննութիւնը.— Ռանթ Վիաժէրը:

Բարիզ, 17 յունիս.—Հարցաքննիչ դատաւոր Պ. Անտրէ, երէկ քանի մը ժամ հարցաքննեց Թերէզ Իմպէրը, Ռանթ Վիաժէրի խնդրոյն վրայ: Թերէզ Իմպէր դարձեալ ընդհանուր հարցումներու պատասխանեց. իսկ որոշ իրողութեանց մասին լուռ մնաց: Միշտ կրկնեց թէ եղեռնադատ ատեանին առջեւ պիտի խօսի: Հարցաքննիչ դատաւորը հարցուց թէ ի՞նչ եղած էր Ռանթ Վիաժէրի օրինական կազմութեան համար անհրաժեշտ եղած հինգ միլիոն ֆր.ի դրամագլուխը: Թերէզ Իմպէր պատասխանեց թէ այդ հինգ միլիոն ֆր.ը հաստուցած էր: Պ. Անտրէ յարեց.— «Կ'ուզեմ վայրկեան մը հաւատալ ձեր ըսածին, բայց սա ալ ստոյգ է որ այդ դրամագլուխը շուտով անհետացաւ՝ Ռանթ Վիաժէրի սնտուկէն ձեր ըրած բազմաթիւ ու կարեւոր փոխառութիւններուն հետեւանքով:» Տիկին Իմպէր պատասխանեց թէ իրաւ է որ փոխառութիւններ կատարած է այդ սնտուկէն, բայց ատոնք չհարեր տոկոսներ ունէին եւ շուտով հատուցուեցան: Պ. Անտրէ ըսաւ թէ աջ ձեռքով տուածը ձախովը կ'առնէր: Թերէզ Իմպէր յայտարարեց.— «Ոչ. փոխառութիւն կ'ընէի եւ իսկոյն կը հատուցանէի. այս է եղածը:» Հարցաքննիչ դատաւորը դիտել տուաւ որ Ռանթ Վիաժէրի սնտուկին մէջ շատ քիչ դրամ կը ձգուէր: Թերէզ պատասխանեց թէ ատիկա ճիշդ է եւ իր տուած հրահանգին համաձայն այդպէս կ'ըլլար, վասն զի ընթացիկ ծախքերուն անհրաժեշտ դրամը միայն կը ձգուէր սնտուկին մէջ: Պ. Անտրէ հարցուց թէ Ընկերութեան դրամագլուխը եւ գոյքը ո՞ւր պահուած էին: Թերէզ պատասխանեց թէ իր տունը՝ ուր երեք դրամարկղներ ունէր, ատոնց մէկը կը պարունակէր տանը ծախքերուն յատուկ դրամը, երկրորդը՝ Ռանթ Վիաժէրին դրամագլուխը եւ երրորդը՝ Քրաուֆորտներու ժառանգութիւնը: Այդ դրամարկղներուն բանալիներն ալ իր քովը կը գտնուէին: Պ. Անտրէ հարցուց թէ Ռանթ Վիաժէրի վարչական Խորհուրդին զարմանք չէ՞ր պատճառեր՝ դրամագլուխին Ընկերութեան կեդրոնը չգտնուիլը: Թերէզ ըսաւ թէ եղբայրը Էմիլ Տօրինեաք անգամ մը այդ մասին դիտողութիւն ըրած էր իրեն, բայց պատասխանած էր թէ իր գիտնալիք բանն է, որով Էմիլ ալ ետ չէր մնդած: Ռանթ Վիաժէրը իր յղացումը ըլլալով իր ուզածին պէս պիտի վարէր զայն: Պ. Անտրէ հարցուց թէ իրենց մեկնելու առջի իրիկունը փոխառութիւն մը չէի՞ն ըրա՞ծ Ռանթ Վիաժէրի սնտուկէն: Թերէզ պատասխանեց թէ 42,000 ֆր. առած եւ հետեւեալ օրը 20,000ը վերադարձուցած էր, աւելի մօտ պայմանաժամ ունեցող վճարումները ընելու համար: Հարցաքննիչ դատաւորը փորձեց ճշգրիտ իրողութեանց վրայ հարցումներ ընել, բայց Թերէզ Իմպէր չպատասխանեց եւ ըսաւ.— «Մատրիտ ղրկուած միջոցիս ընդարձակ նամակ մը գրած էի Պ. Լէպէի ուղղելով. այդ նամակին մէջ կարգ մը շահեկան կէտեր վեր կը հանէի: Նամակը պիտի ղրկէի երբ ձերբակալուեցանք: Այդ նամակը գրաւուեցաւ: Պատասխանելու համար պիտի սպասեմ որ ձեր պաշտօնակցին՝ ձեռքը անցնի:» Պ. Անտրէ չպնդեց եւ Թերէզ Իմպէր նորէն բանտ տարուեցաւ:

ԼՈՒԻԶ ԻՇԽԱՆՈՒՀԻՆ

Համաձայնութեան լուր մը.— Կէս-պաշտօնական զեկոյց մը—Նորագոյն լուրեր:

Ժընեւ, 15 յունուար.— Երէկ լուր եղած էր թէ Սաքսոնիոյ իշխանին եւ իշխանուհիին միջեւ համաձայնութիւն մը գոյանալու վրայ է, բայց այդ լուրը ստոյգ չէ, վասն զի Լուիզ իշխանուհիին խորհրդականները սա կէս-պաշտօնական զեկոյցը հաղորդած են տեղական թերթերուն.

«Վիէննական լրագիրներէ ոմանք կը խօսին համաձայնութեան մը վրայ, որուն համեմատ Սաքսոնիոյ իշխանին ու իշխանուհիին ամուսնալուծման համար դատավարութիւն տեղի պիտի չունենայ: Մինոյն լրագիրները կ'ըսեն թէ իշխանուհին պիտի քաշուի դղեակ մը՝ Պոհէմիոյ մէջ: Այդ լուրերը բոլորովին մտացածին են: Հաւանական է որ այսօր աւարտին իշխանին ու իշխանուհիին փաստաբաններուն տեղեկագիրները:»

—Նիւ-Եորք Հէրըլտ Ժընէվի թղթակիցն ալ այդ մասին աւելի ճիշդ լուրեր կը հաղորդէ: Ահաւասիկ այդ թղթակցին հեռագիրը.

«Տոքդ. Բէրնէր ու Պ. Զէմ,* որոնք երկու կողմերը պիտի ներկայացնեն Տրեզտայի մասնաւոր ատեանին առջեւ, այս առտու հեռացան իշխանուհիին քովէն: Պ. Շուարց՝ որ Տրէզտայէն ղրկուած էր մասնաւոր պաշտօնով, իշխանուհիին ներկայացուց՝ իր վերջնական յարգանքը մատուցանելու: Պ. Շուարց ներողութիւն խնդրեց պատճառած անհանգստութիւններուն համար զորս իր պարտականութեանց բերմամբը կը կատարէր: Երկու փաստաբանները եւ Պ. Շուարց Տրէզտա ուղեւորեցան: Կրնամ ձեզի հաղորդել, վաւերական աղբիւրէ, այն առաջարկութիւնները զորս տոքդ. Բէրնէր իրեն հետ Տրէզտա կը տանի՝ իշխանուհիին համախորհուրդ: Լուիզ իշխանուհին տարեկան երեսուն հազար մարք պիտի ստանայ, վասն զի տարեթոշակ մը նախամեծար համարած է մէկ անգամ տրուելիք դրամագլուխէ մը: Ամուսնալուծման վճիռը յունուար 28ին պիտի արձակուի Տրեզտայի մէջ: Գալով տղոց, հետեւեալ պայմանները որոշուած են անոնց համար.—Լուիզ իշխանուհին պիտի կրնայ իր զաւակները տեսնել, բայց եթէ Պ. Ժիրոնի հետ ամուսնանայ եւ կամ անոր հետ կենակցի, այդ արտօնութիւնը պիտի չվայելէ: Լուիզ իշխանուհին քիչ ատենէն պիտի հեռանայ Ժընէվէն եւ պիտի երթայ հանգստանալու տեղ մը՝ որուն անունը գաղտնի կը պահուի: Ամուսնալուծման վճիռը արձակուելուն մօտ պիտի կատարուի Լուիզ իշխանուհիին քաղաքական ամուսնութիւնը Պ. Ժիրոնի հետ:»

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿԷ

Եոհաննէսպուրկի մէջ ընդունելութիւն մը.— Պ. Չէմպրլէնի ճառը.— Պոէրներուն համար հանգանակութիւն:

Եոհաննէսպուրկ, 17 յունիս.—Այս տեղի սակարանը, երէկ, ընդունելութիւն մը կազմակերպեց ի պատիւ Պ. Չէմպրլէնի, որ ճառ մը արտասանելով վերջերս Պ. Պալֆուրի գործածած մէկ բացատրութիւնը կրկնեց եւ ըսաւ թէ սակարանական գործերու համար դեռ տղայ մը կը համարուի եւ թէ բան մը չի գիտեր այն մեծ ու խորհրդաւոր զբաղումին նկատմամբ անոնց, որոնց առջեւ խօսելու պատիւը ունի: Գաղթային նախարարը յայտարարեց թէ բաւական զուարճութիւն պատճառած էր իրեն այն լուրը թէ հիւանդացած է եւ թէ ամէնէն աւելի իրեն անակնկալ մը եղած էր այն պարագան, որով այդ զրոյցը անկում մը առաջ բերած էր Բարիզի ու Պերլինի սակարաններուն մէջ: Պ. Չէմպրլէն յարեց թէ դէթ Պերլինի եւ Բարիզի համար այդ տեսակ բան մը չէր յուսար:

—Եոհաննէսպուրկի առեւտրական սենեակը, ուղերձ մը մատուցանելով Պ. Չէմպրլէնի, խնդրեց պատերազմի պահանջումներուն հատուցումը. նաեւ թէ անոնք Ընկերութիւնները եւ առեւտրական միւս տուները հաւասար իրաւունք վայելեն: Առեւտրական սակարանը միանգամայն խնդրեց հատուցումներ ընել ուղղակի կորուստներու համար. նաեւ միջոցներ ձեռք առնել ապրուստի տարապայման սղութեան դարման մը ընելու համար: Ուղերձը յոյս յայտնեց թէ պատերազմին ծախքին մասնակցութեան գումարը բանաւոր քանակութեամբ մը պիտի ըլլայ:

Լա Հէ.—Պոէր զօրավարներու կողմէ Լա Հէի մէջ կազմակերպուած Պոէրներու ի նպաստ հանգանակութեան յանձնաժողովին գանձապետը մինչեւ հիմա Հարաւային Ափրիկէի կեդրոնական մասնախումբին յանձնած է 96,810 անգլիական ոսկի: Այդ գումարը գոյացած է Հոլանտայի, Ֆրանսայի, Գերմանիոյ, Պէլճիքայի, Զուիցերիոյ, Անգլիոյ, Ռուսիոյ, Իտալիոյ եւ Մ. Նահանգաց մէջ կատարուած հանգանակութեանց: Այդ գումարին մէջ չէ Ամերիկացիի մը՝ Պ. Ֆիլիփսի կողմէ Պոթա զօրավարին յանձնուած քսան հազար անգլիական ոսկին զոր պիտի յանձնէ Պոթա ու Տըլարի զօրավարներէն եւ ուրիշ անձէ մը կազմուած մասնաժողով մը: Հանգանակութիւնը տակաւին կը շարունակուի:

—Անվերսցի արձանագործ մը Տէվէթ զօրավարին կիսանդրին պիտի պատրաստէ բնական մեծութեամբ եւ անոր օրինակները պիտի ծախէ: Հասոյթին կէսը պիտի յատկանայ Տէվէթի զօրախումբին զոհերուն:

Ա Ն Գ Լ Ի Ա

Ազատական կուսակցութիւնը.— Լորտ Ռօզպէրիի ճառը.—Անգլիոյ քաղաքականութիւնը:

Լոնտոն, 17 յունուար.— Երէկ Բլիմութի մէջ ազատական կուսակցութիւնը գումարում մը ունեցաւ: Լորտ Ռօզպէրի այդ առթիւ քաղաքական կարեւոր բանախօսութիւն մը արտասանելով ըսաւ.

«Անգլիա նշաւակ եղած է Եւրոպայի ոխակալութեան: Լորտ Քիչնէրը ունէր զինուորական դրութեան վերակազմութիւնը ապահովելու, բայց զայն Հնդկաստան ղրկեց: Կառավարութիւնը քանի մը կարող մարդեր ունի, բայց վստահութիւն ներշնչելու համար բաւական չեն: Պ. Չէմպըրլէնի պաշտօնը լաւ ընդունելութիւն մը գտաւ բոլոր կուսակցութեանց երկրպագուներուն կողմէ: Ամէն ոք նաեւ կը հաւնի Լորտ Սէլպորնի ձեռնարկած նաւային բարենորոգման: Ընդհանուր Վարչութեան համար, սակայն, վստահութիւն ներշնչող պարագայ մը չկայ: Անգլիա երբ ուզեց Նիքարակուայէն առնելիքի մը հատուցումը ձեռք բերել, Նախորդ Նախարարութեան օրով, Մ. Նահանգներուն դիմեց: Գործը քաղաքավարութեամբ կարգադրուեցաւ: Ներկայ Նախարարութիւնը բոլորովին հակառակ եղանակի մը դիմեց Վէնէզուէլայի հանդէպ: Շատ մը հարկեցուցիչ պատճառներ ունենալու էր Գերմանիոյ միանալու համար: Ուրիշ նկատողութիւններ մէկ կողմ ընելով, մեծ անխոհեմութիւն է առնելիքի մը գանձման համար միանալ ուրիշ տէրութեան մը, երբ ատոր պահանջմանց քանակութիւնը յայտնի չէ: Արդ, ներկայ պարագային մէջ կ'երեւայ թէ Անգլիա յանձն առած է միւս տէրութեան հետ գործել ո՛րքան երկար ատեն որ հարկ ըլլայ: Մէքսիքայի նախընթաց օրինակը ունեցանք, ուր Անգլիա համաձայնութեամբ կը գործէր Ֆրանսայի ու Սպանիոյ հետ, բայց երբ հասկցուեցաւ որ Ֆրանսա քաղաքական կանխակալ նպատակներ ունի, Անգլիա ու Սպանիա ետ քաշուեցան եւ Ֆրանսա առանձին առաջ տարաւ իր գործը: Ատոր արդիւնքը այն եղաւ որ Ֆրանսա շատ մը ոչ-բարեհաճակամութիւններ ունեցաւ Անգլիոյ դէմ, իբրեւ թէ սկիզբէն մերժած ըլլայինք մեր աջակցութիւնը: Կարելի է որ Անգլիա Գերմանիոյ միացաւ՝ երկու երկիրներուն յարաբերութիւնները բարւոքելու համար, սակայն փափաքելի է որ նախարարութիւնը, անոր իմաստութիւնը գնահատելէ առաջ, բացորոշ յայտնութիւններ ընէ այդ մասին:»

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ

Երկաթուղիներու շինութիւնը.— Հերքում մը.—Կովկասեան Դաւէժ:

Բեդերսպուրկ, 17 յունիս.—Նովոյէ Վրեմիա «Ռուսիա եւ Պարսկաստան» խորագրով յօդուածի մը մէջ կը հերքէ օտար լրագիրներու հաղորդած այն լուրը թէ Ռուսերը երկաթուղի մը պիտի շինեն Պարսկաստանի մէջ: Նովոյէ Վրեմիա կը կը յարէ թէ Պարսկաստանի մէջ կարելի պիտի չըլլայ երկաթուղիներու շինութեան ձեռնարկել, որքան ատեն որ գործադրութեան մէջ ըլլայ Ռուսիոյ եւ Պարսկաստանի միջեւ կնքուած պայմանադրութիւնը, որուն համաձայն Պարսկաստանի մէջ երկաթուղիի որ եւ է մենաշնորհ չի կրնար տրուիլ: Ռուսիա մենաշնորհ ստացած է պարսիկ կառավարութենէն առեւտրական ճամբայ մը շինելու Կովկասէն մինչեւ Դաւրէժ՝ հարիւր քսան վերստ երկայնութեամբ:

Գ Ե Ր Մ Ա Ն Ի Ո Յ

ԳԱՀԱԺԱՌԱՆԳԻՆ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Գահաժառանգ իշխանը Բեդերսպուրկի մէջ:— Ընդունելութիւնը.— Ձմեռնային պալատան մէջ.—Ռուս մամուլին կարծիքը:

Բեդերսպուրկ, 16 յունուար.—Գերմանիոյ գահաժառանգ իշխանը, այս առտու, ժամը տասնին հոս հասաւ: Կայարանին մէջ գահաժառանգը ընդունուեցաւ Միխայէլ Ալեքսանտրովիչ մեծ դուքսին եւ Բեդրսպուրկ գտնուող բոլոր մեծ դուքսերուն կողմէ, բացի Վլատիմիր մեծ դուքսէն որ ինֆլուէնցայէ կը տառապի: Ձարին ներկայացուցիչն էր Միխայէլ Ալեքսանդրովիչ մեծ դուքսը, որովհետեւ բժիշկները խորհուրդ տուած էին կայսեր՝ սենեակէն դուրս չելլել, ցուրտ առած ըլլալուն համար: Արտաքին գործոց, պատերազմական, հաղորդակցութեանց նախարարները, ինչպէս նաեւ զօրավարներ ներկայ էին կայարանին մէջ: Գահաժառանգ իշխանը եւ գահաժառանգ մեծ դուքսը ամենասիրալիր կերպով ողջունեցին զիրար: Պատուակալ անձնապահ գունդին առջեւէն անցան, որ անցք մը կատարեց յետոյ: Իրենց հետեւորդներուն ներկայացուելէն նաքը, գահաժառանգ իշխանը եւ գահաժառանգ մեծ դուքսը կայարանէն մեկնեցան ուրիշ բարձր անձնաւորութեանց հետ: Ժողովուրդը խանդավառ արտայայտութիւններ ըրաւ:

—Գերմանիոյ գահաժառանգ իշխանը, ձմեռնային պալատին մէջ Ձարին եւ Ձարուհիին կողմէ ողջունուելէ յետոյ, կայսրը զայն պետ անուանեց տրակոններու 40րդ գունդին, որուն երբեմն պետը եղած է Բրուսիոյ Ալպէրթ իշխանը:

—Ռուս լրագիրները սա կարծիքները կը յայտնեն Գերմանիոյ գահաժառանգ իշխանին ուղեւորութեանը նկատմամբ. Ժուռնալ տը Սէն Բեդերսպուրկ կը գրէ.— «Այս այցելութիւնը նոր ապացոյց մըն է այն աւանդական եղող բարեկամական այցելութեանց, որոնք գոյութիւն ունին երկու կայս. գերդաստաններուն միջեւ, երկու տէրութեանց ամենամեծ բարիքին համար: Բեդերսպուրկի մէջ հրատարակուող գերման թերթ մըն ալ կ'ըսէ.— «Այս այցելութիւնը բարեկամական եղելութիւն մըն է, մեծ խոստում մը, նոր տարւոյն սկիզբը: Անտարակոյս, քաղաքական մեծ կարեւորութիւն ունի, երկու երկիրներու վեհապետներուն եւ ժողովուրդներուն միջեւ բարեկամական յարաբերութեանց պահպանութեան տեսակէտով: Նովոսթի կարեւորութիւն ընծայելով այս այցելութեան քան թէ ուրիշ իշխաններու սովորական այցելութեանց, կ'աւելցնէ. «Կը սիրե՞նք յուսալ թէ Գերմանիոյ գահաժառանգ իշխանին այցելութիւնը բարեբաստիկ ազդեցութիւն մըն ալ պիտի ընէ տնտեսական կռուանին վրայ, որու մասին երկու երկիրները չեն համաձայնած միշտ: Ռուսիա թէեւ իր առանձնայատուկ քաղաքականութիւնը ունի, սակայն դեռ շատ բան ունի սորվելիք իր դրացի մեծ երկրէն:»

Վ Ե Ն Ե Զ Ո Ւ Է Լ Ա

Պաշարումը.— Ներածութիւնները Քոլոմպիական սահմանագլխէն.— Ձեռք առնուած միջոցները:

Քարաքաս, 16 յուն.— Պաշտօնաթերթը հրամանագիր մը կը հրատարակէ, ներածման եւ արտածման վաճառականութիւնը թոյլատրելով Վիլլամիզարի եւ Էնքոնթրատոսի միջեւ: Վէնէզուէլայի ու Քոլոմպիոյ միջեւ կատարուող առեւտրական գործառնութիւնները Էնքոնթրատոսի միջոցաւ միայն կրնան կատարուիլ: Քարաքասի մէջ զրոյց կը շրջի թէ զօրավար Վէլութինի գերի բռնուեր է Քարուբանոյի ըմբոստներուն կողմէ:

Պերլին.— Լոքալ Անցայկըրի կայսրական թղթակիցը կը հեռագրէ թէ Վէնէզուէլայի պարտադրիչ փոխառութիւնը ի դերեւ ելեր է, վաճառականները շատ աղքատացած ըլլալուն համար: Սակայն կառավարութիւնը պէտք ունի դրամի եւ մտադիր է տուրք մը հաստատել տուներու վրայ: Այդ տուրքը պիտի վճարեն գաղթականութեան անդամներէն անոնք որոնք տունի տէր ու վարձակալ են: Քարաքասի մէջ կը վախցուի որ խիստ միջոցներ ձեռք առնուին: Կը կարծուի թէ օտարականները անձնապէս ո եւ է վտանգի չեն ենթարկուած. բայց անոնց սեփականութիւնները վտանգի մէջ կը նկատուին: Քարաքասի վաճառական մը գերման հիւպատոս Պ. Լէնցի հեռաձայն քաշեր է, հարցնելով թէ ինչո՞ւ համար զինուոր չէր հանուած ցամաք, տուրքը վերցուելէն յետոյ: Փափաքելի էր որ բաւականաչափ զինուոր հանուէր Կուայրա, օտարականներու պահանջումներուն ոյժ տալու համար, որպէս զի կարենային դիմադրել Քասթրօ նախագահին դրամական պահանջումներուն:

ԹՇՈՒԱՌՈՒԹԻՒՆԸ ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԷՋ

Անգործներու թափօր մը.— Հանգանակութիւն:

Լոնտոն, 16 յուն.— Այս առտու եւ կէս օրէն յետոյ, Լոնտոնի անգործները քաղաքին մէջ պտըտեցան թափօր կազմած: Մայթերուն վրայ՝ անոնցմէ մէկ քանին ողորմութիւն կը խնդրէին անցորդներէն, իրենց ձեռքը գտնուած տուփը շարժելով, ուր կային իրենց հաւաքած դրամները: Անգործները կը դիմէին սթենթորեան ձայնով մը. «Մի՛ մոռնաք անգործները:» Անգործներուն թիւը հազար հինգ հարիւր կը հաշուուին: Ամենափոքր անկարգութիւն մը չէ պատահած: Լոնտոնի մէջ հիմա աշխատութիւն չունեցող գործաւորներուն թիւը շատ աւելի է քան թէ վերջին տարիներուն մէջ. նմանապէս դրամական անձկութիւնը մեծ է աղքատ թաղերու մէջ: Տէյլի Քրոնիքլ, որ հանգանակութիւն մը բացած է, օգնութիւն հասցնելու համար Իսթ-Էնտի եւ Թէմզի աջ եզերքին բնակիչներուն, 75,000 ֆր.ի գումար մը ստացած է քիչ օրուան մէջ:

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Իւլայի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Ամարէի գաւառին կառավարիչ Ապտիւրրահման էֆ.ի, Սէլանիկի արքունի կալուածներու տնօրէն Բաչալեան Գրիգոր էֆ.ի եւ Կ. Պոլսոյ առաջնակարգ վաճառականներէն Գարամանեան Ցարութիւն էֆ.ի: Սանիէի աստիճան՝ Ռէժիի Կ. Պոլսոյ վերատեսչութեան առաջին արկղակալ Սթամաթ Սթիլեցի էֆ.ի: Սալիսէի աստիճան՝ Սպարապետի Դիւան շինութեանց ու ամրութեանց ճիւղին գծագրիչներէն Ցակոբեան էֆ.ի:

—Կ. Պոլսոյ ներքին ապրանքներու մաքսատան տնօրէն կարգուեցաւ մրգեղէններու մաքսատան տնօրէն Հաճի Հագգը պէյ, որուն յաջորդեց Լարիսէի մաքսատան տնօրէն Նէվզատ պէյ:

—Առաջին կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Ռումանիոյ արտաքին գործոց նախարար Պ. Պրաթիանոյի: Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Դամասկոսի Ասորիներու միտրապոլիտ Տ. Միխայիլ Նէֆաչի եւ Մուսուլի Ասորիներու միտրապոլիտ Տ. Պաթոս Հէպրայի: Երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ կաթոլիք Ասորիներու Կ. Պոլսոյ Պատրիարքական փոխանորդ Տ. Կապրիէլ Թաքիրի: Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Կ. Պոլսոյ առաջնակարգ վաճառականներէն Գարամանեան Ցարութիւն էֆ.ի:

—Առաջին կարգի Շէֆագաթ՝ Եվգաֆի նախարարութեան հաշուակալ Ծանիֆ պէյի կնոջը:

ԱՒՍՏՐԻՈՅ դեսպան Պարոն ֆոն Քալիչէ, անցեալ ուրբաթ, Վեհ. Սուլթանին կողմէ ընդունուելու պատիւը ունեցած պահուն, Ն. Վեհափառութեան ներկայացուց դեսպանատան նախորդ խորհրդական Պարոն ֆոն Պրաունը ու կինը: Ինչպէս յայտնի է, Պարոնը Դահիրէի աւստրիական ընդհանուր հիւպատոս կարգուած է: Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւը ունեցան նաեւ դեսպանին որդին՝ Պ. Ֆրանց որ Պէքինի աւստրիական դեսպանատան կցորդ կարգուած է եւ Թաւրոս պահականաւին հրամանատար նաւապետ-դնդապետ Պ. Բայլէր: Ն. Վեհափառութիւնը, այդ առթիւ, բարեհաճեցաւ առաջին կարգի Օսմանիէ պատուանշան շնորհել Պարոն ֆոն Պրաունի եւ առաջին կարգի Շէֆագաթ՝ կնոջը. նաեւ երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Պ. Ֆրանցի եւ երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Պ. Բայլէրի:

ԲԱՐՁՐ. ՖԷՐԻՏ ՓԱՇԱ.— Ֆիկառօ նորընտիր Մեծ-Եպարքոս Ֆէրիտ փաշայի կենսագրութիւնը ընելով, դրուատալից խօսքերով կը թուէ անոր բարձր կարողութիւնները, որոնց ապացոյցները տուած է մանաւանդ Գոնեայի կուսակալութեան պաշտօնը վարած ատեն:

—Բէօքէր Լոյտ ալ այդ անուանման վրայ խօսելով, կ'ըսէ թէ Ֆէրիտ փաշայի Մեծ-Եպարքոսութեան բարձր պաշտօնին կոչուիլը՝ Եւրոպայի հանդէպ նոր եւ փայլուն ապացոյցը եղած է Վեհ. Սուլթանին հպատակասէր բարի տրամադրութեանց: Բէօքէր Լոյտ կը յիշէ թէ Կ. Պոլիս գտնուող բոլոր օտար դեսպանները կը հաստատեն Ֆէրիտ փաշայի բարձր կարողութիւնը եւ թէ Ն. Բարձրութեան անուանումը ամէն կողմէ մեծ գոհունակութեամբ ընդունուած է:

—Երուսաղէմի Ցունաց Պատրիարքին փոխանորդը, առջի օրը, Բ. Դուռը գնաց եւ Տ. Դամիանոսի անունով շնորհաւորական այցելութիւնն տուաւ Մեծ. Եպարքոսին:

—Թայմզ եւ Թան ալ գովեստով կը խօսին Բարձր. Ֆէրիտ փաշայի անուանմանը վրայ, ըսելով որ Ն. Բարձրութեան այդ բարձր պաշտօնին կոչուիլը ընդհանուր գոհունակութիւն պատճառած է ամէն կողմ:

ՇՈՒԷՏ-ՆՈՐՎԷԿԻՈՅ Օսքար թագաւորին ծննդեան տարեդարձին առթիւ Վեհ. Սուլթանը, երէկ, շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղեց:

—Շուէտ-Նորվէկիոյ դեսպանատան մէջ, երէկ, շնորհաւորական ընդունելութիւններ կատարուեցան: Դեսպան Սթէնպոք կոմսը շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղեց Օսքար թագաւորին:

—Վեհ. Սուլթանին կողմէ Խարիճիէի արարողապետ Ռաղըպ պէյ, երէկ, Շուէտ-Նորվէկիոյ դեսպանատունը երթալով շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ:

—Օսմ. պահականաւը, երէկ, դրօշներով զարդարուած էր:

ՌՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳԱՑ դատական պաշտօնեաներու ընտրութիւնը երէկ ալ շարունակուեցաւ: Ամէնքն ալ օրինական երդումը պիտի ընեն թէ Վեհ. Սուլթանին ու կայս. կառավարութեանը հաւատարմաբար ու բարւոք կերպով պիտի ծառայեն եւ պատւոյ, հաւատարմութեան ու արդարութեան դէմ արարքներ պիտի չունենան եւ այլն: Ատոնց անուանումը վաւերացուած կայս. Իրատէով:

—Ռումէլիի նահանգաց ելմտական վիճակին վերաբերեալ ցուցակ մը ամէն օր կայս. պալատ կը մատուցուի:

—Տեպա կը ծանուցանէ թէ Ռումէլիի նահանգաց քննիչ Հիւսէյին Հիլմի փաշա մեծապէս կ'աշխատի, ոճրագործները օրինական պատիժներու ենթարկելու համար եւ թէ Ն. Վսեմութեան այդ ջանքերը խիստ լաւ տպաւորութիւն մը առաջ կը բերեն:

—Մանասդըրի գաւառական թերթը կ'ըսէ թէ նոյն նահանգին մէջ ձեռք առնուած ազդու միջոցներու շնորհիւ, կատարեալ անդորրութիւն կը տիրէ եւ թէ աւազակներն ալ բոլորովին նուաճուած ըլլալով, ապահովութեան որ եւ է դէպք չի պատահիր:

—Կէօրիւճէյէն կը գրեն թէ, կ'ըսէ Իզտամ, Րումէլիի նահանգաց մասին ձեռք առնուած միջոցներուն իբրեւ արդիւնք, սկսած են անձնատուր ըլլալ կարգ մը չարագործներ որ բաւական ատենէ ի վեր փախստական էին։ Հետեւաբար այդ կողմերը աւազակներու մնաւ հետք չէ մնացած։

ՏՈՎԱՑԻՆ Նախարար Հասան փաշա տակաւին ապաքինած չըլլալով, երէկ չկրցաւ ներկայ գտնուիլ Նախարարաց Խորհուրդին։

ՀԻՃԱԶԻ երկաթուղիին 114 քիլօմեթրոց մէկ մասին վրայ կարելի պիտի ըլլայ ուխտաւորները փոխադրել՝ իրենց բոլոր գոյքերով։ Հետեւաբար ուխտաւորները Մէզրիպէն մինչեւ Զէրքա կառախումբով պիտի երթան։

ՕՍՄ. ԲԱՆԱԿԸ.— Սպարապետի Դրան հաղորդուած կայս. Իրատէ մը կը հրամայէ կայս. բոլոր զօրաբանակներուն համար գերմանական դրութեամբ շարժուն հիւանդանոցներ գնել։ Կայս. այդ հրամանին համաձայն, իւրաքանչիւր զօրաբանակ երկու հարիւր անկողիննոց շարժուն հիւանդանոց մը պիտի ունենայ՝ ապահովման գործիքով մը։ Զօրաբաժնի կեդրոնները՝ հարիւրական եւ կիսաբաժնի կեդրոններն ալ յիսունական անկողիննոց հիւանդանոցներ պիտի ունենան։ Ասոնցմէ զատ նաեւ հիւանդանոցի կառքեր պիտի բերուին, գերման զօրաբանակներուն մէջ գործածուածին նման։

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏ Բըռվան փաշա ծանոյց թաղապետական շրջանակներուն՝ թաղապետական բժիշկներ ղրկել այն աղքատ հիւանդներուն տուները՝ որոնք ձմեռուան սաստկութեան պատճառով չեն կրնար դուրս ելլել. Նաեւ եթէ պէտք ըլլայ, ածուխ ու հաց ղրկել անոնց՝ ծախքը թաղապետական սնտուկներէն հատուցանելով։ Վերջին դեկտեմբեր ամսուն՝ թաղապետական դեղարաններու կողմէ ձրի տրուած դեղերուն համար քաղաքապետութիւնը 9,500 ղրշ. վճարեց։ Բըռվան փաշայի հրամանով, այս օրերս, աղքատներուն բաշխուեցան գրաւուած պակաս հացերը։

ՎԻԷՆՆԱՅԻ օսմ. դեսպան Մահմուտ Նէտիմ պէյ, յունուար 15ին, ներկայ գտնուեր է Հօֆպուրկի պալատան մէջ տրուած հացկերոյթին։

ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱՅ.—Իզմիրի մէջ, վերջերս, Ճէլէպ Խալիլ անուն մարդ մը մեռեր է հարիւր տասը տարեկան։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ կայսեր ծննդեան տարեդարձին առթիւ, երեքշաբթի իրիկուն, Թեւֆիքիեայի մէջ հացկերոյթ մը պիտի տրուի դեսպան Պառոն ֆոն Մարշալի նախագահութեամբ։

ԿՆՂԾ ԹՈՒՆՍԱՔՆԵՐ.—Իզտամ կ'իմանայ թէ Սէլանիկէն բերուած քննաքններուն մուտքը արգիլուած է, վասն զի տարրալուծմամբ հաստատուեր է որ ոգիէ ու ներկէ բաղկացած են։

ՆՈՐ ԾՐԱԳԻՐ.—Զինուորական բարձրագոյն վարժարանին աղնուականներու դասարանէն Հասան Շանի պէյ, ինչպէս ծանուցեալ, ծրագիր մը մատուցած էր Մեծ-Եպարքոսին, զանազան միջոցներ առաջարկելով այն պարագային համար թէ անշարժ կալուածներու առուծախին ատեն օրինական տուրքը իր ամբողջութեամբը չի վճարուիր։ Ելմտական Նախարարութեան Խորհուրդը քննելով այդ ծրագիրը, յանձնած է նոյն Նախարարութեան տուրքերու ընդհանուր վարչութեան, որուն տնօրէնը հինգ հոգիէ բաղկացած յանձնաժողով մը կազմած է. Նաեւ Հասան Շանի պէյ ալ հրաւիրուելով հարկ եղած բացատրութիւնները տուած է։ Այդ ծրագրին կարեւորութիւնը նկատողութեան առնուելով որոշուած է Ելմտական Նախարարութեան խորհրդականին կարծիքն ալ առնել։

ԱԾԽԱՎԱՃԱՌՆԵՐԸ.— Ղալաթիոյ ու Բերայի կողմը ածխավաճառներէն յիսուն հոգի, շահամոլութիւն ընելնուն համար, դրամական տուգանքի դատապարտուեցան։

ՀԱՐԲՈՒԽԻ ԴԵՂԸ.—Բժիշկ մը դրութիւն մը գտեր է հարբուխէ քիթ վազելուն դէմ որ այնքան տաղտուկ կը պատճառէ։ Այդ դրութիւնը սա է թէ հարբուխէ վարակուող մը ջուր եւ ուրիշ լոյծ բաներ խմելու չէ. մինչ չոր բաներ ուտելու է, որով արեան մէջ գտնուած ջուրը նուազելով, քիթին վազելը կը դադրի։

ՄԱՐՍԱՅԻՆ վերատեսչութեան շինել տալիք երկու շոգենաւերուն համար մինչեւ հիմա Ֆրանսական նաւագործարանի մը ներկայացուցիչին՝ Պ. Վէրտիէի առաջարկած գինէն աւելի վար գին առաջարկող չէ եղած։

ՄԱՀԱՑՈՒԹԻՒՆ.—Դեկտ. 31էն յունվ. 5, Կ. Պոլսոյ ու արուարձաններուն մէջ պատահած մահերու թիւն է 220, որոնց 1ը՝ կարմրախտ, 2ը՝ հարսանիթէ, 8ը՝ թիֆոյէ, 15ը՝ շնչողական գործարաններու հիւանդութիւններէ եւ միւսները զանազան ախտերէ։

ՁՄԵՌԸ. — Մեծ-Եպարքոսին հրամանով թաղապետական սայլեր երեկուընէ սկսան հաւաքել փողոցներու մէջ գտնուած ձիւները։

—Եյուպի մէջ, երէկ, խոշոր պատ մը փլաւ, չկրնալով դիմանալ ձիւնին ծանրութեանը։

—Իզմիրէն կը գրեն թէ սաստկաշունչ պաղ հով մը կը փչէ եւ ջուրերը սառած են։ Շոգենաւերը չեն կրնար կենալ նաւահանգստին մէջ։ Այտընի նահանգին ներքերը, Ալաշեհիրէն անդին, օդերը շատ լաւ կ'երթան։

—Սէլանիկի մէջ ալ, անցեալ հինգշաբթի, գարնանային օդի մը յաջորդեր է սաստիկ ձմեռ մը։

—Ատանայի մէջ օդերը շատ լաւ են։

—Երէկ, ժամ 7½ին, Թաթավլայի Եէնի Մահալլէ թաղը Եանաքօ անուն մարդու մը տունը փլաւ՝ ձիւնին ծանրութենէն, բայց մարդու կորուստ չպատահեցաւ։ Այդ անձին նոյն տեղերը ունեցած քանի մը տուներն ալ փլչելու վտանգ սպառնալով, վարձակալները ուրիշ տեղեր փոխադրուեցան։

ՊՈԼՍՈՅ կողմը տան մը մէջ, Սաիմ անուն տղայ մը, առաջնակարգի մը հետ խաղացած ատեն, հրացէնը կրակ առաւ եւ գնդակը այդ տղուն քրոջ ալ այտէն մտնելով ծոծրակէն դուրս ելաւ։ Վիրաբուժական գործողութիւն կատարուելով գնդակը հանուեցաւ։ Աղջիկը հիւանդանոց ղրկուեցաւ։

ԲԵՐԱՅԻ ՍԻՐԲԸ

Անգլեւամերիկեան խումբը իր առաջին ներկայացումը տուաւ երէկ իրիկուն, մեծ յաջողութեամբ։ Թատերասրահը լեցուած էր խուռն բազմութեամբ մը։ 150ի չափ ընտանի ու վայրի գազաններ հետաքրքրաշարժ փորձեր կատարեցին։ Բոլոր դերասանները եւ դերասանուհիները ջերմագին ծափահարութեանց արժանացան

Հետեւեալ պատուանշանները ու շքանշանները տրուած են խումբին տրուպատէրներուն. — Դ. կարգի Մէճիտիէ խումբին տնօրէն Պ. Միլթըն Տէյէմի, ինչպէս նաեւ Պ. Դարլ Մամարթի, Ե. Մէճիտիէ՝ Պ. Պ. Դօմինի, Պէննաթի ու Սավասթայի։ Արհեստից Շքանշան՝ Օր. Սավասթայի, Պ. Պարգօի, Շարմս ընտանիքէն Ց. Վալաէքի, Պ. Ֆիլիպօրի, Օր. Լուչիայի, Պ. Սթէֆանի եւ Տիկին Ֆիլիբերի։

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԴ.— Րումէլիի երկաթուղիներու պարտաթուղթերուն 198րդ վիճակահանութիւնը տեղի պիտի ունենայ 1903 յունվար 18/31ին ճիշդ կէս օրին, Հանր. Պարտքի Վարչութեան կեդրոնատեղիին մէջ, հրապարակաւ եւ Օսմ. Կայս. Պանքային աջակցութեամբ։

Կ. Պոլիս 7/20 յունվ. 1903 1—5

* *

Հանր. Պարտքի Վարչութեան ընդհանուր տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ Պըրուսայի շերամաբուծական վարժարանը մտնել փափաքողներուն թէ վարժարանին բացումը տեղի պիտի ունենայ 1903 (1319) մարտ 22ին (Ապրիլ 4)։ Ընդունելութիւնները հետեւեալ պայմաններով տեղի պիտի ունենան։ Վարժարան մտնել ուզողները պէտք է առնուազն 18 տարեկան ըլլան, բացառութիւն չըլլար։

Ընտրելիները հետեւեալ նիւթերուն վրայ քննութիւն պիտի անցնեն.—1. Թուաբանութիւն. 2. Երկրին մէջ խօսուած մէկ լեզուն գրել գիտնալ։ Քննութիւնները թուրքերէն լեզուով տեղի պիտի ունենան։

Շերամաբուծական վարժարանը ընդունելիք աշակերտներուն թիւը միայն 30 հոգի նշանակուած ըլլալով, այդ 30 աշակերտները պիտի ընտրուին քննութեանց մէջ ընտրելիներու շահելիք թիւերուն կարգին համաձայն։ Հետեւաբար վարժարան մտնել փափաքողները նշանակուած թուականէն առաջ պէտք է իրենց խնդրագիրները ուղղեն Պրուսայի շերամաբուծական վարժարանի տնօրէնին, եւ բացման օրը ներկայանան, իրենց ծննդեան վկայագրով եւ բարի վարքի վկայականով մը։ Բ. տարեշրջանի աշակերտներուն ալ կը ծանուցուի թէ պէտք է վարժարանը գտնուին երկուշաբթի օրը, 24/6 ապրիլ 1903 (1319). իրենց դասերը պիտի վերսկսին միեւնոյն օրը, ճիշդ ժամը 6ին (Ր. Թ.)։

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

8/21 Յունվ. 1903 1—10

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՅԺՄԷՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՎԵՐԱՇԻՆՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ՊԷՏՔԸ

Մէկ շաբաթ տարբերութեամբ այն օրէն՝ ուր Մայր եկեղեցւոյ վերանորոգուած տաճարին օծումը կը կատարուէր, Ֆէրիգիւղի եկեղեցւոյ տանիքին մէկ կողմը կը կքուէր՝ փլուզումի անմիջական վտանգ սպառնալով, որուն առաջքը առնուեցաւ առժամապէս, գերաններու միջոցաւ։ Այս կքումը, ձիւնադէզերու ծանրութեան հետեւանք չէր միայն, այլ մանաւանդ հին ու խարխուլ վիճակին որուն մէջ կը գտնուի այդ մատուռը։ Զայն նորոգելու համար ձեռնարկուած հանգանակութիւնը ու սկսուած աշխատութիւնը անյաջող եւ կիսատ մնացին, անոնց շուրջը յարուցուած խնդիրներ ու լրագրական վէճեր պահ մը մոռցնել տալով մինչեւ իսկ կենսական ու անմիջական պէտքը՝ եկեղեցւոյն վերաշինութեան։

Բնութեան մէկ քմահաճոյքը, կիրակի օրուան ձիւնալից փոթորիկը պէտք էր՝ այժմէութիւն մը տալու համար անոր։

Մայր եկեղեցիին վերանորոգութիւնը յիշեցինք, որովհետեւ ան ալ միեւնոյն պայմաններուն մէջ գտնուեցաւ պահ մը, հանգանակութեան տեսակէտով՝ որ յաջողութիւն չէր խոստանար, եւ միակ բարերարի մը բարեպաշտական զգացումներուն ուղղուած Պատրիարքական կոչ մը՝ բաւական եղաւ 1700 ոսկի ծախսել տալու, Պատրիարքանիստ Մայր եկեղեցին իրեն արժանի փառաւոր վիճակի մը մէջ նորոգել տալու համար։ Բերայի Ս. Յարութիւն եկեղեցին ալ, հարկ է յիշել, անհատական բարերարութեան մը արդիւնքն է։

Ինչո՞ւ այդ բաղդին չվիճակի նաեւ Ֆէրիգիւղի փոքրիկ եկեղեցին ալ, զոր շրջապատող թաղը ընդարձակուած է այսօր, շրջակաները բազմաթիւ հայ ընտանիքներու բնակութիւն հաստատելով, Հոգեկան ու բարոյական այն մեծ գոհունակութիւնը զոր զգացին Խասգիւղ Տեարք՝ Ս. Յարութիւն եկեղեցին վերաշինելով ի հիմանց, ու Սամաթեան Տեարք՝ վերանորոգել տալով Մայր եկեղեցիի մեծ տաճարը, եւ հանրային շնորհակալիքը որ այնքան անկեղծօրէն մատուցուեցաւ անոնց յաջորդաբար, երանի՛ թէ գրգիռ մը ըլլային Բերայաբնակ որ եւ է հարուստ Հայու՝ առաջ անցնել ու ինքնաբերաբար ստանձնել Ֆէրիգիւղի եկեղեցիին վերաշինութեան բովանդակ ծախքը, որ մեծ գումարի մըն ալ չի կարօտիր արդէն։

Այնքան յուսահատ չենք՝ կարծելու համար որ այս տեսակ ինքնաբեր բարերարութիւն մը ընելու տրամադիր անհատ մը չպիտի գտնուի Բերայի մէջ։

Ս. Էջմիածնի Օրացոյցներուն նկատմամբ Բնդհրապորկէն սա դիտողութիւնները կ'ուղղուին.—«Պաշտօնական աղբիւրներէ յայտնի է որ Էջմիածնի Օրացոյցները կը տպագրուին եւ կը ծախուին տարեկան 18,000-26000 օրինակ, հատը 20 կոպէկի։ Պէտք է գիտնալ որ սովորական հրատարակիչ մը 20 կոպէկնոց գրքէն կը ստանայ 10-15 կոպէկ, մնացածը տալով վաճառողներուն՝ իբր վարձատրութիւն. մինչդեռ Էջմիածին ամբողջովին ինք կը ստանայ իր քսան կոպէկը, որովհետեւ տարածողները եկեղեցւոյ պաշտօնեաններն են։ Այդ քսան կոպէկին փոխարէն՝ Էջմիածինը կուտայ լոկ օրացոյց մը եւ 3-4 էջ ալ Մայր Աթոռի վարչական կազմութեան վերաբերեալ ծանօթութիւններ եւ միաբանութեան ցուցակը,— գրքոյկ մը որ Մայր Աթոռի տպարանին կը նստի շատ շատ 4-7 կոպէկ։ Էջմիածինը կարող է սակայն 18,000-26,000էն աւելի մեծ թիւով օրացոյց սպառել։ Այն ատեն թերեւս սպառման թիւը հասնի 80,000ի։»

—Ս. Ծննդեան տօնին առթիւ, երէկ եւս Ս. Պատրիարք Հօր այցելեցին՝ Բերայի քարոզիչ Տ. Հմայեակ եպիսկ., Գաբրիէլ էֆ. Նորատունկեան, Տիւսար փաշա, Ուսումն. Խորհրդոյ ատենապետ Տոքթ. Թորգոմեան էֆ., պարսկական դեսպանատան կողմէ՝ Տոքթ. Սամուէլ էֆ., Գալֆայեան Որբանոցին մայր Քրիստինէ մայրապետ, Ռէթէոս էֆ. Պէրպէրեան, Պետրոս էֆ. Կարապետեան, Պէպէքի գերման Որբանոցին Տնօրէնը, Հրէից Խախամապետարանին գործակատարը, Տոքթ. Մոնձէրի եւ Տոքթ. Զարդարեան, Քրէտի Լիոնէի Տնօրէնութեան կողմէ Յակոբ էֆ. Պապեան, Մկրտիչ էֆ. Մանուկեան, Սըւչակ էֆ. Գարակէօզեան, Յակոբ էֆ. Լըսաեան, Յարութիւն էֆ. Մրմրեան, մամուլի ներկայացուցիչներ եւայլն։

—Վիէննայի Մխիթարեան միաբանութեան անդամներէն՝ Հ. Գալէմքեարեան եւ Հ. Մէնէվիշեան վարդապետները երէկ Ս. Պատրիարք Հօր բնակարանը գացին՝ Ս. Ծննդեան տօնը շնորհաւորելու։

—Կիլիկիոյ Կաթողիկոս Տ. Սահակ Սրբազան հեռագիր մը ուղղելով ի Կայս. Պալատ, երախտագիտութիւն յայտնած է իրեն շնորհուած Ա. կարգի Մէճիտիէ պատուանշանին համար։ Այս բերկրալի առթիւ, Տ. Մովսէս եպիսկ. եւս Ատանայէն հեռագիր մը ուղղելով Ս. Պատրիարք Հօր, խնդրած է որ Կիլիկիոյ վիճակայիններուն երախտագիտական զգացմանց թարգման հանդիսանայ յառաջ Կայս. Դահոյից։

—Տ. Սահակ Ս. Կաթողիկոսին անուան յիշատակութիւնը սկսեր է Կիլիկիոյ եկեղեցիներուն մէջ, Պատարագի միջոցին։

—Գոհունակութեամբ կը ծանուցանենք թէ Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած է Իւլայի Բ. աստիճան եւ Դ. կարգի Մէճիտիէ պատուանշան շնորհել՝ առաջնակարգ վաճառականներէն Յարութիւն էֆ. Գարամանեանի։ Կայս. այս բարձր գնահատման արժանացած ըլլալուն առթիւ կը շնորհաւորենք Գարամանեան էֆ.ն, որ ինչպէս ծանուցուեցաւ վերջերս՝ յանձն առած է, իբրեւ Պատրիարքարանի աշխարհական պատուիրակ, Երուսաղէմ ուղեւորել՝ Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսը իր աթոռը առաջնորդելու համար, այս ուղեւորութեան ծախքը բեռ չընելով Կեդր. Սնտուկին վրայ։

—Անդաստանապահութիւններ կան որոնք թերեւս ենթականերուն համեստութիւնը վիրաւորեն, բայց հանրութեան համար մեծապէս հաճելի կ'ըլլան։ Ասոնց կարգէն է յայտնութիւնը այն վաճառականին անուան՝ որ ծածկուած մնալ կը փափաքէր Խասգիւղի Գալֆայեան Որբանոցին ըրած 200 ոսկիի նուիրատուութեանը առթիւ։ Այդ նուիրատուն է եղեր Մաչէսթէճեարեան Արամ էֆ. Ն. Գարակէօզեան։ Կ'ըսուի նաեւ թէ Գալֆայեան Որբանոցի վերաշինութիւնն ստանձնել յօժարող բարերարուհին է Տիկին Եր ֆանէ Գարակէօզեան։

—Կրօն. եւ Քաղ. Ժողովները ինչպէս նաեւ Ուսումն. եւ Տնտես. Խորհուրդները որոնք տօնական օրերու պատճառաւ դադրեցուցած էին իրենց նիստերը, յառաջիկայ շաբթու պիտի վերսկսին գումարուիլ։

—Վերջացող տարուան մէջ, ռուսահայ գրականութիւնը ճոխացաւ ստուար հատորի մը հրատարակութեամբ։ Այս գործը, որ անգլիերէնէ թարգմանուած է, լոյս տեսած է Թիֆլիզի մէջ՝ «Պոմպէյի վերջին օրերը» վերնագրով, որ կը խօսի Վէզուվի հրաբխային աղէտներուն վրայ, Թարգմանիչն է Ց. Միրզոյեան որ միանգամայն ընդարձակ տեղեկութիւններ տուած է նոյն երկասիրութեան հեղինակին՝ Լորտ Լիտտոնի՝ կեանքին ու գործերուն վրայ։

—Ռոտոսթոյէն կը գրեն մեզ երկուշաբթի թուականով.—«Կաղանդի առթիւ քաղաքիս Ս. Յովհաննեան երկսեռ վարժարանի աշակերտները՝ ուսուցիչներէն Երլուզեան Գրիգոր էֆ ի նախաձեռնութեամբ իրենց մէջ հաւաքեր են 128 ղրշ. ի նպաստ Աֆիոն Գարահիսարի վարժարանին աղքատիկ աղոց, ներկայ տօնական օրերու մէջ անոնց ուրախութիւն պատճառելու համար։ Այդ գումարը այսօր ղրկուեցաւ Ս. Պատրիարք Հօր։ Գրիգոր Էֆէնտի փութացեր էր առիթէն օգտուիլ իր յղացած խորհուրդով, զոր գովելի եւ օրինակելի կը գտնենք ո՛չ միայն կարօտեալներու նիւթապէս օգնութիւն մը հասցուցած ըլլալուն, այլ մանաւանդ դպրոցականներու մէջ այժմէն իսկ արթնցուցած ըլլալուն համար ազգասիրութեան եւ մարդասիրութեան ազնիւ զգացումները»

Ս. ՓՐԿՉԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հանգուցեալ Սրբին էֆ. Տիւսիզեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են Հիւանդանոցիս.

Տէր եւ Տիկին Բարսեղ էֆ. Թէքէեան 324, Յակոբ էֆ. Տիւսիզեան 216, Գասպար էֆ. Տիւսիզեան 216, Սարգիս Տիւսիզեան որդիք 216, Մ. Յարութիւն էֆ. Ս. Տիւսիզեան 162, Սարգիս էֆ. Մ. Թէլֆէեան 108, Մ. Գաբրիէլ էֆ. Քիւրքճեան (ի Կեսարիա) 108, Մ. Կարապետ էֆ. Օհանեան 108, Ճիվան էֆ. Թէքէեան 108, Արմենակ էֆ. Փափազեան 60, Յարութիւն էֆ. Դայաէքեան 54, Գրիգոր էֆ. Դայաէքեան 108 ղրուշ։

(Հոգաբարձութիւն)

ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ

Խորին շնորհակալութեամբ կը ծանուցանեմ թէ՝ Տպագրական Տեսչութեան քննիչներէն Սիւակ էֆ. Ֆէրիտ 5 օսմ. ոսկի եւ Սահակ էֆ. Գարաեան 2 օսմ. ոսկի հաճեցան շնորհել յանուն Գալֆ. Որբանոցին սանուհեաց, Յիսուսի Քրիստոսի Ս. Ծննդեան տօնին առթիւ որբուհիներս ուրախացնելու համար։ Միեւնոյն պատուական Գաբրիէլ էֆ. Պապեան 27 զոյգ բանթօֆ. Կոստանտ էֆ. Պալըճեան 1 թէլբի բաքլավա նուիրած են, վասն որոյ իմ՝ եւ որբուհիներուս խորին շնորհակալութիւնները կը յայտնեմ։

Մայր Գալֆայեան Որբանոցի
ՔՐԻՍՏԻՆԷ ՄԱՅՐԱՊԵՏ ՓԱՓԱԶԵԱՆ
Խասգիւղ

Այրի տիկին Նէվրիկ Մօնկյօսարեան եւ իր պարագաները իրենց շնորհակալիքը կը յայտնեն ամէն անոնց որոնք հաճեցան ներկայ գտնուիլ Հանգուցեալ ՅԱԿՈԲ ԷՖ. ՄԱՆԿԱՍԱՐԵԱՆԻ յուղարկաւորութեան հանդէսին եւ իրենց ցաւակցական զգացմանց հաւաստիքը յայտնեցին այս տխուր առթիւ։

Յանձնարարելի իմ հիւանդներուս որ ինֆլիւէնզային հետեւանքը եղող սաստիկ հարբուխին եւ նմանօրինակ ուրիշ հիւանդութեանց համար գործածեն տաք կաթի խառնուած Քրոնտորֆի հանքային ջուր, եւ լաւագոյն արդիւնքը ձեռք բերի։

ՏՈՔԹ. ՍԹԷՖՈՒԼԻՍ

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՈՊԼ)

ՎԻԷՆՆԱ, 21 յուն. — Բոլիթիշէ Քօռէսբօնտէնց կը յայտարարէ թէ բոլորովին սխալ է այն զրոյցը, որուն համաձայն աւստրօ-հունգարական նաւարամին ուղեւորութիւնը առնչութիւն մը ունենայ քաղաքական խնդիրներուն հետ։ Այդ նաւարամին կատարելիք ծովային մարզանքները շատոնց որոշուած էին։

—Այսօր, Աւստրիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ երիտասարդ-Չէխերը սկսան իրենց խափանարար ընթացքին, ստիպողական բանաձեւերու վիճաբանութեամբը։ Նիստը փակուեցաւ կէսօրէն երեք ժամ ետքը։ Նիստին ատեն կաթոլիկ կեդրոնը առաջարկութիւն մը ներկայացուց՝ մասնաւոր յանձնաժողով մը ընտրելու, որուն երկու ամիս պայմանաժամ պիտի տրուի, Երեսփ. Ժողովին համար նոր ներքին կանոնագիր մը պատրաստելու եւ ներկայացնելու համար, վասն զի հիմակուան կանոնագիրը անպատշաճ է խորհրդարանին աշխատութիւնները կանոնաւորելու։

ԲԱՐԻԶ.—Պատժական ատեանը 400 ֆր.ի տուգանքի դատապարտեց Պ. Բրէսանսէն, հարիւրական ֆր.ի Պ. Լուի Հավէլը ու Օռռռի պատասխանատու տնօրէնը եւ ամէնքն ալ միահամուռ մէկ ֆր.ի վնասի հատուցման, Օռռռի մէջ զինուորական վարժարանին նախկին տնօրէն Պոնիալ զօրավարին դէմ անուանարկիչ հրատարակութիւններ ըրած ըլլալնուն համար։

—Երեսփ. Ժողովը, 185ի դէմ 291 ձայնով ընդունեց հանրային ապահովութեան գաղտնի վարկերը. յետոյ քուէարկեց ներքին գործոց նախարարութեան ելմտացոյցին բոլոր գլուխները. Նաեւ մերժեց բանի երէցներու պաշտօնը ջնջելու առաջարկութիւնը։

ՎԵՆԵՏԻԿ. — Քաղաքապետութիւնը հաւանեցաւ 350 000 ֆր.ի վարկ մը բանալու խնդիրին՝ Վենետիկի քաղաքին հանրային շէնքերուն վերանորոգութեան համար կառավարութեան ըրած ծախքերուն աջակցելու նպատակով, Քաղաքապետը բողոքեց օտար երկիրներու մէջ շրջած վրդովիչ պրոյէներուն դէմ՝ Վենետիկի ընդհանուր կացութեան նկատմամբ։

ԻՍՄԱԻԼԻԱ.—Յունվ. 11էն 20 Սիւէզի ջրանցքէն անցնող նաւերուն թիւն է 81 եւ գոյացած հասոյթը՝ 2,200,000։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ԲԱՐԻԶ, 12 յունվ.—Երեսփ. Ժողովը, այսօր, ներքին գործոց նախարարութեան ելմտացոյցը քուէարկեց, առանց միջադէպի։

—Ամբողջ Ֆրանսայի մէջ աստուածաեռանդութեան մեծ զգացում մը կայ՝ Պըլթոն ձեռնարկներուն ի նպաստ։

ՎԻԷՆՆԱ. — Չեխերու եւ Գերմաններուն միջեւ հաշտութիւն մը գոյացնելու համար տեղի ունեցած զանազան խորհրդակցութիւնները կատարեալ անյաջողութեան մատնուեցան, վասն զի Չեխերը անդրդուելի մնացին լեզուի խնդրին համար։

ԼՈՆՏՈՆ. — Թայմզ ընդարձակ յօդուած մը կը հրատարակէ Անգլիոյ զինուորական կացութեանը վրայ եւ կ'ըսէ թէ զինուորներու թիւը բաւական չէ։ Թայմզ իրաց այդ վիճակին մէջ մեծ վտանգ մը կը տեսնէ, զոր կառավարութիւնը պէտք է նկատողութեան առնէ։

—Քարաքասէն կը հեռագրեն թէ Անգլիացիները դրուեր են երկու նաւեր՝ որոնք զէնք բեռցած էին Վենէզուէլայի համար։

ԼՈՆՏՈՆ.— Անգլիոյ կառավարութիւնը ծանր լուրեր առաւ Աֆղանիստանէն, Էմիրին պատերազմական պատրաստութիւններուն մասին։

—Անգլիա եւ Իտալիա կը հակառակին Վենէզուէլայի պաշարումը շարունակելուն։ Ուաշինկթընի մէջ հաշտութեան բանակցութիւնները սկսելուն, այս երկու պետութիւնները պիտի խնդրեն Գերմանիայէն որ ետ կանչէ իր նաւատորմիղը։

ԲԱՐԻԶ.—Պ. Ռիպօ Երեսփ. Ժողովին մէջ մեծ ճառ մը արտասանեց, յայտարարելով թէ զինուորական ծառայութեան երկու տարիի իջուցուելուն ի նպաստ պիտի քուէարկէ։ Պ. Ռիպօ կը հակառակի ոեւէ նոր փոխառութեան կնքուելուն եւ բոլոր հանրապետականները կը հրաւիրէ համերաշխաբար գործել։

ՍԱԿԱՐԱՆ

Երէկ Սակարանի 15 օրուան հաշուեյարդարումը կատարուելով 1000 քոնսոլիտէի 30 ղրշ. ռեբօռ եւ երկաթուղւոյ հատին 6¼ սանդիմ ռեբօռ որոշուեցաւ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 8 Յունուար			
Օսմ. Քոնսոլիտէ Սէրի Դ.	Օ. Ռ.	32	30
Ամէնէն բարձր գին	»	32	32½
Ամէնէն վար գին	»	32	25½
Րումէլիի Երկաթուղի գօգ	Ֆր.	125	6
Ամէնէն բարձր գին	»	126	25
Ամէնէն վար գին	»	125	—
ԲԱՑՈՒՄ 9 Յունուար			
Օսմ. Քոնսոլիտէ Սէրի Գ.	Ք. Կ.	32	27½
Րումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	126	—
Շիրքէթի Խայրիէ		29	20
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քրէտի Ժէնէրալ Օթմ.		0	10
Յօս. Օթմ. Շանժ է Վալէօռ		0	3
Յոմ. Ապահ. Ընկ.		4	22
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		6	20
» ժուիսանս		1	80
» պարտաթուղթ		193	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		194	—
Թրանսվալ		144	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն		265	25
Լավրիոմ		80	—
Անատոլըի երկաթուղի բաժնեթուղթ		11	75
« պարտաթուղթ «		522	50
ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	111	15
» » » չէք	»	110	38
Բարիզ » »	Ֆր.	22	67
» » » չէք	»	22	63¾
Պէռլին անտոկոս չէք	մարք	18	57
Վիէննա չէք	ֆիոր.	21	16
ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ			
20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	27
Անգլիական ոսկի	»	110	08
Բօլ Էմբէրիալ	»	90	20
Քրիւիօ	»	51	06
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	—
Մէթալիք	»	102	50
Րուպլի Թղթադրամ	Օ. Ռ.	8	60

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 21 Յունուար			
Անգլիական Քօնսոլիտէ		93	31
Օսմանեան Ռանթ սէրի Բ.		60	—
» » » Գ. բաց.		29	75
» » » Դ. գոց.		29	75
Օսմանեան Պանքա		14	—
Ռուսական 1890		—	—
Հելլենական 5 %		42	50
» Մօնօբօլ		44	50
Պորտուգալական 1888		96	50
Էժիբսիէն ունիֆիէ		108	—
Տօմինիայ		105	—
Թրանսվալ		5	68
Այտընի երկաթուղի		14	—
Փոխանակագիր		25	16¼
ԲԱՐԻԶ, 21 Յունուար			
Ֆրանս. Ռանթ 3 %		100	05
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ. բաց.	Ղրշ.	30	40
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ. գոց.	»	30	15
» » » Բ.	»	61	40
» » » Գ.	»	32	95
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	604	—
Օսմանիէ	»	—	—
Րումէլի երկաթուղի	»	131	—
Օսմ. մաքսատուն	»	489	—
Օսմ. Ռէժի	»	363	—
Բրիօրիթէ Թիւրք 4 %	»	510	—
Քրէտի Լիոնէ	»	1090	—
Իտալական Ռանթ	»	102	15

Օսմանիական արտադրին	»	88	70
Թրանսվալ	»	143	10
Ջէք Լոնտոնի վրայ	»	55	155
Դրամի վերջ	»	—	—
ՊԵՐԼԻՆ, 21 Յունուար			
Թուալը	Ֆր.	—	
Րումէլի երկաթուղի	»	130	—
Անատ. երկթ. պարտաթղ.	»	103	60
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս	»	20	10
ՎԻԷՆՆԱ, 21 Յունուար			
Փոխան. Լոնտոնի վրայ	Ֆր.	239	90
Րումէլի երկաթուղի	»	[illegible]	
Օսմ. Ռէժի	»	349	—
ՊՐԻՒՔՍԵԼ, 21 Յունուար			
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.		25	70
Րումէլի երկաթուղի		127	50

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱԶԴ.—1896ի 5% Օսմ. մաքսային պարտաթղթերու տէրերուն կը ծանուցուի թէ 1903 Յունվ. 1/14էն սկսեալ, պայմանաժամը այս թուականին լրացող թիւ 13 կտրօնին վճարումները պիտի կատարուին, Ղալաթիա, Օսմ. Կայս. Պանքային մէջ, կէս օրէն առաջ ժամը 10էն (Ր. Ե.) կէս օրէն ետքը, մինչեւ ժամը 2½, ամէն օր, բացի կիրակիէն, եւ ուրբաթ օրերը առտուան ժամը 10էն մինչեւ կէս օր։

Թուահամարեալ պիտրոններուն ընկերացած այս կտրօններուն փոխարէն պիտի տրուի ընկալագիր մը, որ վճարման համար պիտի ներկայացուի, իր տրուած թուականէն 10 օր ետքը Ղալաթիա, Օսմ. Կայս. Պանքային։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլիս, 9 յունվ. 1902 4-5

ՕՍՄ. ՃԱՐՏԱՐԱՐՈՒԵՍՏ

ԸՆՏԻՐ ԿԻՐ ԵՒ ՇԱՂԱԽ

ՇՈԳԵՇԱՐԺ ԳՈՐԾԱՐԱՆ, ԱԹԷՆՔ

Ալ. Քէօսէօղլու, Գ. Լինարտօ ԵՒ ԸՆԿ.

Այս կիրը, որուն սպառումը մեծապէս աւելցած է վերջին երկու տարիներուն մէջ, շատ կարեւոր բարեփոխում մը կրած է շնորհիւ ճարտարապետ Պ. Կ. Լինարտոյի, որ գիտական երկար հետազօտութիւններէ յետոյ, յաջողած է գտնել դիւրադիմացկէս խառնիք կիր մը։ Լաւագոյն արդիւնքներ տուած է այս կիրը, ծովու եւ անուշ ջուրին տակ։ Օտար առաջնակարգ խառնիք կիրերէն աւելի աժէկ է անվիճելի կերպով։ 200 օսմ. ոսկիի պարգեւ մը պիտի տրուի անոր, որ ապացուցանէ թէ այս կիրը խառնիք չէ գերազանցապէս։ Երեք պայմաններ կը միանան իր մէջ.— Խնայողութիւն, առողջարար հանգամանք, հաստատութիւն։

Կեդրոնական մթերանոց, Կալաթիա, Բալաքխանէ-Եէրի, թիւ 63, առաջնակարգ ճաւ Պ. Քէօսէօղլու Խարալամպոսի մեծ մթերանոց։ Մասնաճիւղերն են Պոլիս, Բէրէնթէքէճիլէր, թիւ 394, Գատըգիւղ քարափին վրայ, Եանի Միքայէլի քով, Սամսոն Անտոնօղլու Եղբարք։ 43--104

ԱՆԳԻՐԸ

ՎԱՀԱՆ Վ. ՏԷՐ-ՄԻՆԱՍԵԱՆ

Ու եղաւ որ հարցնէ ձեզ թէ ձեր պապերն ու մամերը ի՛նչ կ'ընէին կաղանդի եւ Աստուածայայտնութեան տօներուն.— Ըսէք. գրուած է Անգիր զրուցաց Բ. հատորի Ա. Բ. տետրերուն մէջ, որոնք հրատարակուեցան։

Գին ամբողջին 25 ղրուշ։ Դիմել Արեւելքին։

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

396 ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

ԽԱՆԻ ԴԱՐԵՋՐԱՏԱՆ ՎՐԱՅԻ ՅԱՐԿԸ
(Ծէլտ Զարէպճեանց դէմը)

Նուրբ, ճաշակաւոր եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն, ըստ տարիքի, ծամողութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորելով։ Ինչպէս նաեւ կատարելագործեալ աքցաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Ձմեռները կիրակի օրերն ալ, (մինչեւ կէս օր) ինչպէս նաեւ ամէն օր, (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունին։

ՆՈՐՏՏԱՅՉԸՐ ԼՈՅՏ

NORDDECTSCHER LLOYD

Paquebot poste Impérial Allemand

Պրեմէն-Նիւ Եօրքի գիծ

ՔՐՕՆՓՐԻՆՑ ՎԻԼՀԷԼՄ 28 Յնվ.
ԲԼՕՆ 22 »

Պրեմէն-Բալթիմորի գիծ

ՎԷՅՄԱՐ 15 Յնվ.
ՔԱՐԼՍՐՈՒՀԷ 29 »
ՌՕԼԱՆՏ 24 »

Պրեմէն-Համպուրկ-Ծայր. Արեւելքի գիծ

ԲՐԻՆՑ ՀԷՅՆՐԻԽ, 21 Յնվր.ին մեկնելով պիտի երթայ Փօրթ Սայիտ, Բէնանկ, Սինկափուր, Հոնկ-Քոնկ, Շանկայ, Նակասաքի, Հիօկօ եւ Եօքոհամա։

Պրեմէն-Աւստրալիոյ գիծ

ՋԻԹԸՆ, 28 Յնվր.ին մեկնելով պիտի երթայ Քօլոմպօ, Ֆրէմէնդլ, Ատելայտ, Մէլպուրն եւ Սիտնէյ։

Պիտի ընդունի ապրանք եւ ուղեւոր վերոյիշեալ նաւահանգիստներուն համար։

Աւելի տեղեկութիւն առնելու համար դիմել Գործակալներուն

Կ. ՀԱՄՊԱՐՁՈՒՄԵԱՆ եւ Ժ. ՏԷՔՈՒԵԱՆ
Կալաթա, Գարաքէօյ Եէնի խան, թիւ 21

Ծան.—Գործակալները յանձնառու կ'ըլլան ապրանքները ուղղակի Կ. Պոլսէն փոխադրել յիշեալ նաւահանգիստներէն մէկը։

ՄՈՒՉՈՒԱԼ ԼԱՅՖ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1843ԻՆ

Պահեստի գումար ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՌ 687 ՄԻԼԻՈՆ Ֆրանք

Ապահովագրական ամէն կարելի դրութիւններ կը գործադրէ. խառն ապահովագրութիւն, ամբողջ կեանք, զաւակաց դրամագլուխ, ցմահ եկամուտ, եւայլն

Միւչուալ Լայֆի սակագինը և ապահովագրութեան զանազան դրութիւնները չուսումնասիրած մի ապահովագրուիք. — Առատաձեռն պայմաններ, վճարմանց դիւրութիւնք։ Տեղեկութեանց համար դիմել առ Պ. Ֆ. ՀԷՌ, ընդհանուր գործակալ, Խնաեէթ խան, Վօյվօտա փողոց, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս։ 579

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

10,000,000 ՕՍՄ. ՈՍԿԻ ԴՐԱՄԱԳԼԽՈՎ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ Ղալաթիա
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ՝ Պոլիս, Եէնի ճամի
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ՝ Բերա, Շիշլի ճամբան Թ. 347

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ

Ատալիա, Ատանա, Այտըն, Աֆիօն-Գարահիսար, Հալէպ, Աղեքսանդրիա, Էտիրնէ, Էնկիւրի, Պաղտատ, Պէյրութ, Պրուսա, Դամթէմուրի, Դամասկոս, Գոնիա, Լառնագա, Գահիրէ, Մէրսին, Միտիլլի, Ռուշաք, Բօրդ-Սաիտ, Սելանիկ, Սամսոն, Սըվազ, Իզմիր, Տրապիզոն։

Որոշուած պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշուի (գօնթ-գուրան) փոխատուութիւն կ'ընէ, արժեթուղթեր կամ փոխանակագիրներ (բոլիցա) պահեստ առնելով։

Փոխանակագիրներ կը զեղչէ։ Թուրքիոյ եւ օտար երկիրներու գլխաւոր քաղաքներուն վրայ փոխանակագիրներ, չէքեր, վարկագիրներ ու հեռագրական օրտիններ կուտայ։

Ընթացիկ հաշիւներ կը բանայ, արժեթուղթեր եւ արժեքաւոր առարկաներ կ'ընդունի ու կը պահէ։

Թուրքիոյ եւ արտասահմանի մէջ կտրօններ եւ փոխանակագիրներ կը գանձէ, սակարանական հրամաններ կը գործադրէ, զանազան տեսակ դրամներ կը փոխէ, կ'առնէ ու կը ծախէ։

Օսմ. Պանքան հետեւեալ պայմաններով եւ տոկոսներով դրամ պահեստի կ'ընդունի.—

2 տարի պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան 100ին 3 ու կէս տոկոս կուտայ. մէկ տարի պայմանաժամով պահեստի համար՝ տարեկան 100ին երեք։ 6 ամիս պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան 2 ու հարիւր, 3 ամիս պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան 1 1/2 առ հարիւր։

Պոլսոյ գործակալութիւնը վերոյիշեալ բոլոր գործառնութիւնները կը ստանձնէ, եւ ասկէ զատ ապրանքներու բայ փոխատուութիւններ կ'ընէ եւ գօնսինիասիոնով եւ ազատ տեղափոխելով ապրանքներ աւանդ կ'ընդունի։

Բերայի մասնաճիւղը նմանապէս կը կատարէ Պանքային վերոյիշեալ բոլոր գործառնութիւնները (բացի ապրանքներու վրայ կատարուածներէն), եւ ամիջապէս յանձնելու պայմանաւ կը գնէ եւ կը ծախէ զանազան վիճակահանութեանց արժեթուղթեր, ինչպէս Վիլ տը Բարիի, Բումէլիի երկաթուղեաց, Հելլենական կամ Բանամայի վիճակահանութեան արժեթուղթեր եւլն. եւլն.։ Պոլսոյ գործակալութիւնը եւ Բերայի մասնաճիւղը կը ծախեն նաեւ Բումէլի Երկաթուղեաց արժեթուղթերու բրոմէսները եւ Օսմ. Պանքային Թուրքիոյ մէջ հաստատուած միւս բոլոր գործակալութիւններուն նման կ'ընդունին տարեկան 2% տոկոսով մինչեւ 100 օսմ. ոսկի, ընթացիկ հաշիւ բանալով։

Օսմ. Պանքան 3 1/2 % Ֆրանսական եւ % գերմանական Ռանթերու փոխարէն գումարներ փոխ կուտայ, պզտիկ ընթացիկ հաշիւի դրութեամբ. յիշեալ Ռանթերը՝ պահեստի դրուած արժեթուղթերու յատուկ տուփէին մէջ կը պահուին։ Պահեստի դրուածներու քանակին աւելնալուն համեմատութեամբ, եղած փոխատուութիւնն ալ հետզհետէ կ'աւելնայ։

ԹԻ ԿՐԵՇԱՄ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. Ի ԼՈՆՏՈՆ

Ընկերութեան դրամագլուխը 31 Դեկտ. 1898ին

162, 924, 140 ֆռանք

Տարեկան եկամուտ, տոկոսներէ ապահովագրութիւններէ և այլն 31 Դեկտեմբեր 1898ին

29, 765, 473 ֆռանք

Ընկերութեան հաստատութեան թուականէն՝ այսինքն 1848է ի վեր, ապահովագրեալներու եղած վճարումներ, կենսաթոշակ, եւլն.

362, 858, 507 ֆռանք

1898 տարուան մէջ ընկերութիւնը 6619 բոլիսներ տուած է որոնք 58,680,000 քառանի գումարագլուխ մը կը ներկայացնեն։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել ընդհանուր գործակալներուն՝ Գ. Գ. ԷՏՈՒԸՐՏ ԵՒ ՈՐԴԻ. Պոլիս, Մէյտանճըք փողոց, Ս. Հալէմեի խան։

Միջնորդներուն լաւ վարձատրութիւն պիտի ըլլայ։

Փոխ-գործակալութիւն, Ղալաթիա։

ERNEST GLAVANY

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ԷՌՆԷՍԹ ԿԼԱՎԱՆԻ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՊԱՆՔԱՅԻ ԿԱՐԳԸ, ՑԱԿՈՐԵԱՆ ԽԱՆ

Սոյն դրամատունը կը վաճառէ ամէն տեսակ 'արժեթուղթեր' իրենց գինին համեմատութեամբ' ամսական 20 ղրշ.էն մինչեւ 100 ղրշ. որոշեալ գումարի մը վճարմամբ։ Դրամատունը առաջ քաշուած վիճակահանութեանց թիւերը նայելու և չահուած պարգեւները գտնելու համար' ամէն կերպ դիւրութիւն ցոյց կուտայ։

Գնողները երբ առաջին վճարումը ընեն, իրենց մուրհակ մը կը տրուի մեր կողմէ ստորագրուած և դրոշմուած։ Ասկէ զատ արժեթուղթին թիւը ցոյց տուող ուրիշ ծանուցագիր մըն ալ կը տրուի, և գնողը նոյն տոմսէն իսկ ամէն վիճակահանութեանց մասնակցելու իրաւունք ունենալով, շահածը ամբողջապէս կ'առնէ։

Աւելորդ է յայտնել թէ ամէնէն ապահով անգամ այս դիւրութեամբ կրնայ արժեթուղթի տէր ըլլալ, և յայտնի է որ ամսական 20 ղրշ.ի վճարումը մեծ զոհողութիւն մը չըլլալով և ամէն մարդու դիւրամատչելի ըլլալով, ամէն հաւանականութիւն ունի օր մը չահելու, և եթէ երբեք չչահի ալ, իր վճարումներուն չնորհիւ, յառաջիկային արժեթուղթի տէր պիտի ըլլայ, որ իրեն համար չահոտ դրամագլուխ մըն է։

ԸՆԴՀ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ

ՀՈՒՆԴ ԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիմնեալ 1857ին Աւստրիական հրովարտակով, կեդրոնատեղի Ընկ. Վիեննա

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

Վճարեալ գումարներ	Ապահովագրեալ գումարներ	Ապահովագրեալ գումարներ
332 միլիոն ֆրանք	114 միլիոն ֆրանք	461,03.,390 ֆրանք

Սոյն Ընկերութիւնը կեանքի վրայ կ'ապահովագրէ ամէնէն նպաստաւոր պայմաններով և անմրցելի գիներով։ Ապահովագրութիւն մահուան պարագային, չահաբաժնի մասնակցութեամբ և երաշխաւորուած տոկոսի սակերով։ Ապահովագրութիւն օժիտներու և կենսաթոշակներու համար։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել Ընկերութեան գրասենեակը Պոլիս, Պարնաթեան խան։ Ընկերութեան մասին դիմել Օսմ. Կայս. Պանքայի

Ընդհանուր գործակալ ամբողջ Թուրքիոյ համար

747 58—104 ՈՐԴԻՔ ՆԻՍԻՄ ՊԱՐՆԱԹԱՆԻ

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆԸ

HUNYADI JANOS

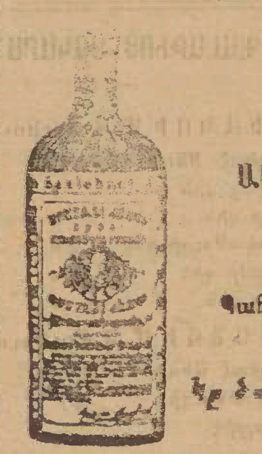

Անմիջական, ապահով եւ դիւրին կերպով կ'ազդէ

Տիեզերահռչակ ճամբաւ

ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ ԽԵՂՃԵՐԷՆ

Պահանջելու է ճշմարիտ անունը պարունակող պիտակով շիշեր

ANDREAS SAXLEHNER

Կը ծախուի դլխաւոր դեղավաճառներուն և դեղագործներուն քով։ 387

ՋՂԱՅԻՆ ԷՔ

ԿԱՐԴԻՍՏԼՔ, ՊԻՏԻ ԲԺՇԿՈՒԹ

Ամէնէն չնչին պատճառով չատ ու ջղային հիւանդութեան կ'ենթարկուի մարդ և եթէ կարեւորութիւն չտալով սփոյթ գտնուի ինքզինք դարմանել տառ հիւանդութիւնը աստիճանաբար կրյուռաջանայ և մինչեւ իսկ ապագայ զաւակներուն կը փոխանցուի։ Լուսնոտները, և ուրիչ ջղային հիւանդութենէ տառապողներ, կամ այն է որ իրենց ծնողքէն ժառանգած են սոսկալի հիւանդութիւնն և կամ հիւանդութեան նոր սկսած ատեն կարեւորութիւն չտալով անոր, իրենց այսօրուան դժբախտ վիճակին հասած են։

Ջղային հիւանդութեանց ամէն տեսակն ալ չուտով կը բժշկուի եթէ հիւանդը կանոնաւորաբար գործածէ ՎԱԼԵՐԻԱՆԱԹ ՏԸ ԲԻԷՐԼՕ անուն աշխարհահռչակ դեղը։

Այս դեղը անմիջապէս կը հանդարտեցնէ ջիղերն և ջղային հիւանդութեանց ամէն տեսակը արագ և վերջնականապէս կը բուժէ երկար ժամանակ կենայ գործածուիլ առանց բնութեան կազմ տկարացնելու և ազդեցութիւնը կորսնցնելու։ Անքնութիւնը, քնաշրջիկութիւնը, կէս գլխու ցաւը, անդամալուծութիւնը, խելաղութիւնը, մռայլոտութիւնը, խօսելու անկարողութիւնը, ցասկոտութիւնը, դիւրագրգռութիւնը, ջղային հազը, սրտի բաբախումը, մարսելը, սրտախօսը, մըղձաւանջը, կանանց սովորական անկանոնութիւնը, դժուարաղաչանութիւնն ու ջղային հիւանդութեանց ամէն տեսակը ըկ բժշկուի ՎԱԼԵՐԻԱՆԱԴ ՏԸ ԲԻԷՐԼՕ գործածելով։ Կեղծերէն զգուշանալ։ Կը ծախուի ամէն մեծ դեղարաններու և դեղի մթերանոցներու մէջ։

Ցանձնարարեցի իմ հիւանդներուս որ ինֆլիւէնզային հետեւանքը եղող սաստիկ հարբուխին եւ նմանօրինակ ուրիշ հիւանդութեանց համար գործածեն տաք կաթի խառնուած Ֆրոնտորֆի հանքային ջուր, եւ լաւագոյն արդիւնքը ձեռք բերի։

ՏՈՔԹ. ՍԹԵՔՈՒԼԻՍ

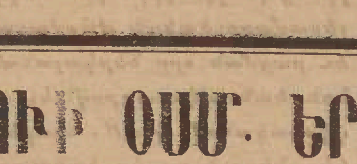

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՑԿԱԿԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Տոմսակ ստացուի Բոսֆորի համար։ Առաջին կարգ 245 ֆրանք. Բ. կարգ 175 ֆրանք. Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թօփ Հանէ Բորսաֆի փողոց 516 Թ. ՌԸՔՈՒԼ

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

Ուրբ ամիսը երկու անգամ կը ճամբանէ Լիվրբուլի եւ Արեւելից միջեւ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Իվէրնիա	18900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Քաթալոնիա	4841
Լուքանիա	12950	Վէրլա	3229
Քամբանիա	12950	Բավիա	2945
Ուլթոնիա	8845	Թիրիա	2936
Ումպրիա	8128	Սիրրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէբբօ	2181
Ուլրանի	7269	Շէրպուրկ	1614

Շէրպուրկ չոգենաւը, Նաւապետ Քէրպինէս, ընդհանուր վաճառքով Լիվրբուլէն հոս հասաւ։

Դիմել առ ՃՕԼԻ ԵՒ ՍԻԿԷՐ Joly et Seagor

Մէյմանէթճի խան, Թիւ 6, 7 8 Ղալաթիա, Բաբա Օսմանի փողոց։ 255

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի, Պօրթոյի, Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւք.

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Րամսէգ	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէքթիս	2400
Թէյպըր	3000	Օսայրիս	2250
Քեանոբուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Կասքընի	1500
Մարիօթիս	2500	Կիւյէտ	1500

Դիմել առ Ճ. Վ. ՈՒԻԹՈԼ և ԸՆԿ. Ուփթոլ խան

ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

194 31. Ճէյմս Սդրիդ Լիվրբուլ

ՌՈՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Պետերսպուրկ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, ճամբորդութեան պատահարներու, երկաթուղիի ու չոգենաւի մէջ. ապրանքներու փոխադրութեան ու նաւերու սառոյցէ խորտակուելու դէմ, ինչպէս նաեւ կեանքի վրայ, ամէն կարգի պայմաններով։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	10,666,667 ֆ.
Երաշխաւորութեան գումար	122,000,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	249,400,000 »
1901 *տարուան մէջ դանձուած ապահովագրին տոկոս*	54,000,000 »

Ընդհանուր Տնօրէն Ա. ՀԻՒՐԴԻՋ — Ընդհ. գործակալ Թուրքիոյ համար ԹԷՈՏՈՐ ՌԷՊԲԷՆ

Ընդարձակ մանրամասնութեանց համար դիմել Ղալաթիա, քարափին վրայ, հին մաքսատան առջեւ գործակալութեան գրասենեակը։ 524

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հըլի, Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Գոմօ	1497	Կօգօ	1011	Մալմօ	724	Րօզարիօ	186
Ալէքզ	3607	Գօնկօ	2906	Կրոտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սարֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Գորսօ	895	Հիրօ	775	Մարդէլլօ	3709	Ցիրիօ	1735
Արիոսգօ	2274	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միրատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Գասանօ	1822	Տօմինօ	937	Հինդու	3720	Միլօ	1057	Սոլէրօ	1200
Գորոտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հորադիօ	3600	Մօնդէպէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Գրավօ	1076	Տրաքօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Գ. լինօ	841	Տինամօ	504	Իակօ	2354	Նէրօ	1083	Թօֆիօ	3827
Գրֆֆալօ	4431	Էպրօ	2464	Իտանօ	5540	Օնիօ	4100	Թօլէտօ	1470
Դէյ.օ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ժրևնօ	1080	Օնէլլօ	4036	Թօրրինօ	487
Դալիրա	1837	Էրագօ	1841	Քլէսօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Դամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քօլբինօ	2307	Բալէրմօ	1637	Վասբօ	1914
Դագօ	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօմօ	1700	Բօլօ	510	Վօլօ	1289
Զիբակ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Րիալթօ	2229	Վօլթուրնօ	2396
Սիւէլօ	1831	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէքանդօ	2272	Րինալտօ	1663	Խէտօ	1850
Դիի	2697	Կալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Րօլլօ	1613	Զէրօ	1200
Գոլ.տո	4235	Կիդանօ	1243	Լօրէնցօ	3191	Րօմէօ	1789		

Քօնկօ չոգենաւը, Նաւապետ Սմիթ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած է. Լօրէնցօ չոգենաւը, նաւապետ Ռիչ, ընդհանուր վաճառքով Օտեսայէն հոս կը պասուի յունուար 15ին։

Դիմել առ գործակալ Ֆ. ՀԻԼՖ ԷՆՐԻՔՕՍ

Թիւ 23—24 Քիւչիւք Միլէթ խան Ղալաթիա 3?7

COMP... RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵ ՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան Նրբեւեկութիւններ

Գշ.	7/20	*Օտեսա ժամը 4ին յետ միջօրէի*
Գշ.	8/21	*Իզմիր, Փիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ, հաղորդակցութիւն Աղեքսանդրիայէն Բոր Սաիտ, Եաֆա, Պէյրութ, Թարապուլուս-Շամ*
Գշ.	8/21	*Պուրկազ, Վառնա, Օտեսա ժամը 3ին յետ միջօրէի.*
Եշ.	9/22	*Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ, Պաթում ժամը 8ին միջօրէէն առաջ*
Եշ.	9/22	*Սեվաստաբոլ ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։*
Ուր.	10/23	*Օտէսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ*
Շբ.	11/24	*Տարտանել, Միտիլլի, Իզմիր, Քիոս, Թարապլուս-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4 յետ միջօր է։*

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի եւ Արեւելից միջեւ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Վիքդորիան	10500	Ֆլավիա	[illegible]
Առմէնեան	10500	Էմիրշիրն	[illegible]
Քէսդրիան	10500	Արրժ.րն	[illegible]
Լանքասդրիան	9000	Ալճէրիան	[illegible]
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	[illegible]
Գոլօմպիան	8000	Աթէնիան	[illegible]
Ճօրճիան	8000	Անտալուզիան	[illegible]
Քոսդոնիան	8000	Ալզաշիրն	[illegible]
Ֆրրճինիան	8000	Լէնպիան	[illegible]
Ֆալէրնիան	3700	Մինձօ	[illegible]
Վավօնիան	3700	Օբօրդօ	[illegible]
Ֆլամինիան	3700	Լիպալօն	[illegible]
Ֆապիան	3500		

Ապրանքներ տեղեկէն կը խնդրուի որ ապրանքը այլուր փոխադրելու կամ Լոնտոնի մաքսատունը հանելու համար իրենց հրամաններ որևէ չոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆՏԷՆ

Ղալաթիա, Զարաֆին փողոց, Մաքսատան հին տեղը

600

Ալ... ... ՋԱՐԻՆ ԽՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1902 Նոյեմբեր 1 (Ն. Տ.) շաբաթ օրէն սկսեալ

ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐ ԳՕՆԵԱՅԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 224 խառն Առտու Ժ.	Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Կառ. Թ. 223 խառն Իրկն. Ժ.	Վ.
12	—	մկն. Էսկի-Շէհիր	ժմ.	3	—
12	42	» Կէօքճէ Քըսըք	»	2	20
1	39	» Սաղօնճը Բունար	»	1	38
2	33	» Ալաեունտա	»	12	42
3	15	» Չէքիւրլէր	»	11	53
4	10	» Տէօյէր	»	11	5
4	39	» Ինսանիյէ	»	10	20
5	3	» Համամ	»	9	53
5	14	» Կազլիկէօլ Համամ	»	9	44
6	1	» Աֆիոն Գարա Հիսար	»	9	13
6	41	» Գէօյիւք Չօպանլար	»	8	20
7	36	» Չայ	»	7	33
8	21	» Իսհագլու	»	6	40
8	45	» Եասսըեան	»	6	15
9	16	» Աք Շէհիր	»	5	53
9	48	» Ազըրի քէօյ	»	5	13
10	30	» Ջավուշճը քէօյ	»	4	35
11	8	» Իլկին	»	4	3
11	55	» Գատըն-Խանը	»	3	9
12	50	» Սէրայ-Էնի	»	2	27
1	22	» Մէյտան	»	1	47
2	22	» Բունար-Պաշը	»	12	42
3	—	ժմ. Գօնեա	մկն.	12	—
իրկն.				առ.ա.	

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐԷՆ ԷՆԿԻՒՐԻԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 122 խառն Առտու Ժ.	Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Կառ. Թ. 121 խառն Իրկն. Ժ.	Վ.
1	—	մկն. Էսկի Շէհիր	ժմ.	11	—
1	44	» Աք Պունար	»	10	18
2	24	» Ալփու Քէօյ	»	9	46
3	4	» Պէյլիք Ախուր	»	8	58
4	9	» Սարիքէօյ	»	8	1
4	58	» Պիչէր	»	7	4
5	35	» Սաարլէր	»	6	27
6	9	» Պէյլիք Քէօփրիւ	»	6	—
7	3	» Բօլաթլը	»	5	16
8	21	» Մալը Քէօյ	»	3	49
9	15	» Սէնճան Քէօյ	»	2	47
10	—	ժմ. Էնկիւրիւ	մկն.	2	—
իրկն.				առ.ա.	

ԱԼԱԵՈՒՆՏԷՆ ՔԻՕԹԱՀԵԱ

ԵՐԹ Թ. 322 խառն Առտու Ժ.	Վ.	ԵՐԹ Թ. 324 խառն Իրկն. Ժ.	Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Թ. 321 խառն Առտու Ժ.	Վ.	ԴԱՐՁ Թ. 323 խառն Իրկն. Ժ.	Վ.
2	35	12	45	մկն. Ալաեունտա	ժմ.	2	—	12	5
2	55	1	5	ժմ. Քիօթահեա	մկն.	1	40	11	4?

ՀԱՄԻՏԻԷ—ԱՏԱ-ԲԱԶԱՐ

ԵՐԹ Թ. 422 Խառն Առտու Ժ.	Վ.	ԵՐԹ Թ. 424 Խառն Իրիկն. Ժ.	Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Թ. 421 խառն Առտու Ժ.	Վ.	ԴԱՐՁ Թ. 423 Խառն Իրիկն. Ժ.	Վ.
6	30	8	—	մկն. Համիտիէ	ժմ.	6	—	7	30
6	48	8	18	ժմ. Ատա-Բազար	մկն.	5	42	7	12